

NOTULEN VAN DE BEGROTINGSVERGADERING VAN DE RAAD

VAN DE GEMEENTE HAREN,
gehouden op donderdag 4 november 2010

Ter behandeling ligt voor de volgende agenda:

1. Opening
2. Vaststelling agenda
3. Spreekrecht burgers
- 1^e termijn*
4. De raadsfracties geven hun mening over de begroting 2011, waarbij ook mogelijke wijzigingsvoorstellen en moties worden aangekondigd
5. Het college reageert op de inbreng van de raadsfracties
- Schorsing*
Gelegenheid voor raads – en collegeleden om een maaltijd te gebruiken
Overleg fracties
- 2^e termijn*
6. Heropening raadsvergadering
7. De raadsfracties reageren op elkaar, de aangekondigde wijzigingsvoorstellen en moties en dienen hun eigen moties en amendementen in
- Schorsing*
8. Reactie college
- Schorsing*
9. Stemming over ingediende motie,s ingediende amendementen, de begroting 2011 en desgewenst een stemverklaring
10. Sluiting

Voorzitter: de heer M. Boumans
Griffier: mevrouw P.A. Lambeck

Aanwezig:

De dames A. Toxopeus L.M. Schuiling, W. Legemaat, M.J. Bachman, M.J. Sloot,
E.N. Wiersema en J. van Duinen
De heren T.G. Sprenger, F.R. Fennema, Th. Berends, J. Kooi, R.R. Valkema, J. Niezen,
B. Prenger, P.R.A. Terpstra en H. Frima

Afwezig:

Mevrouw V.M.E. Kerremans

College van B&W: mevrouw A.E.M. Groot en de heren G.J. Pek en Th.J.J. Sieling

Notulist: mevrouw I. Ruijs (Notulaat)

Publiek: 50

Pers: 2

1. Opening

De voorzitter heet de aanwezigen van harte welkom. Mevrouw Kerremans laat zich verontschuldigen vanwege een afspraak die reeds gepland was voor mevrouw Kerremans plaats nam in de raad.

De heer **Prenger**, namens de VVD, merkt op dat in tegenstelling tot wat op pagina 7 van de Begroting staat, hij geen lid is van D66.

2. Vaststelling agenda

De voorzitter licht de regeling van spreektijd toe. In de eerste termijn is per fractie acht minuten beschikbaar. Afhankelijk van de tijd die door de raad gebruikt wordt is de spreekruimte van het college de helft daarvan. In de tweede termijn geldt een spreekregeling van vier minuten per fractie en wederom de helft van de gesproken tijd voor het college.

De agenda wordt vastgesteld.

3. Spreekrecht burgers

Er hebben zich geen insprekers aangemeld.

4. De raadsfracties geven hun mening over de begroting 2011, waarbij ook mogelijke wijzigingsvoorstellen en moties worden aangekondigd

De heer **Terpstra**, namens de VVD, merkt op dat de begroting 2011 sluitend is dankzij het hanteren van de kaasschaaf, dat stemt tot tevredenheid, maar de financiële toekomst is zeer somber. De inkomsten dalen gezien de grote bezuinigingen op het Gemeentefonds en de Wmo. De verdien capaciteit van de gemeente staat onder druk, hierbij valt te denken aan de grondverkopen Nesciopark, Scharlakenhof en andere projecten. De uitgaven gaan eerder stijgen dan dalen. De rentelasten van nieuwe projecten en woningbouw. Nieuwe taken van het Rijk die op het bordje van de gemeente worden gelegd, zonder adequate compensatie. Het streven naar een overschot in 2015 levert niet de benodigde weerstandscapaciteit op. Los van de ambities als het anders inrichten van het Raadhuisplein en onverwachte zaken, bijvoorbeeld ambities die nog niet in de begroting zijn verwerkt. De gemeente bevindt zich op een keerpunt. Het is duidelijk dat het zo niet kan doorgaan, veel omliggende gemeenten hebben aangegeven op grootschalige wijze te gaan herstructureren en bezuinigen. Er dienen in de komende begrotingsjaren duidelijke keuzes te worden gemaakt over wat wel en niet te doen. Dat betekent voor de gemeente: snijden in eigen vlees. Minder taken, minder kosten. Voor de burgers, verenigingen, culturele instellingen en bedrijven: eigen verantwoordelijkheid voorop. Kritisch bekijken van subsidies en bijdrages. Gemeente en betrokken dienen samen de kerntaken en essentiële voorzieningen te benoemen. De lasten en de lusten verdelen. Kostendekkend zijn van retributies en dat soort zaken. Eventueel eigen bijdragen en de OZB zoveel mogelijk ontzien. De gebruiker betaalt en dan is het niet de bedoeling om de algemene belasting direct te verhogen. Met deze uitgangspunten wil de VVD overeenkomstig haar verkiezingsprogramma zeggen dat de gemeente verantwoord en zuinig dient om te gaan met het geld van haar burgers. De begroting heeft voldoende buffer om de risico's op te vangen. De hoogte van gemeentelijke belastingen en heffingen dient in gezonde relatie te staan tot uitgaven en proportioneel te zijn. Een gezonde financiële toekomst voor de gemeente realiseren, maar Haren moet onder moeilijke omstandigheden Harens blijven. Een aantal algemene vragen naar aanleiding van de begroting:

- Hoe ziet de inhoudelijke werkwijze en het tijdspad voor de invulling van de te realiseren structurele voorzieningen eruit?
- Wanneer zijn wij tevreden? Wie bepaalt op welke wijze het streefcijfer, hoe komen we aan onze ambities?
- Wat is de meerwaarde van een Inwoner Contact Centrum (ICC) in 2015 en wat kost het?

- Wat is de toekomstige positie van de adviesraden ten opzichte van burgerparticipatie?
- Hoe en wanneer wordt er vormgegeven aan de eigen bijdrage of het eventueel verhogen van de eigen bijdrage voor sociaal-culturele en eventueel andere voorzieningen?
- De scholencarrousel draait nog niet. Waarom moet het Zernike College eigenlijk in Haren uitbreiden? Hoe zit het met de eventuele toekomstige ruimtevrage van het Maartenscollege? Het Zernike is in Groningen gevestigd, waarom hier uitbreiden?
- Zoals in het manifest aangegeven, de onderkant, de uitkeringen moeten niet worden aangetast. Wat wordt verstaan onder laagdrempelige voorzieningen? In de begroting staat dat er sprake is van verschraling.
- Hoe is het mogelijk dat er voor de doelgroep gebruikers (bladzijde 27) geen bezuinigingen zijn opgenomen? Hoe strookt dat met het voorgaande?
- Naar aanleiding van onder andere het hoofdstuk culture klanten, stelt de VVD dat de gemeente veel verschillende soorten vastgoed in haar beheer heeft. Ook hierin treden de nodige veranderingen op. Multifunctionele accommodaties, brede scholen, discussies over de brandweergarage. Is het college met de VVD van mening dat een marktgericht gemeentelijk vastgoedbeleid zou bijdragen aan een beter inzicht in de kosten en de te realiseren opbrengsten? Dit geldt onder andere voor 't Clockhuys. Bij gebouwen met veel gebruikers is het vaak de vraag wie betaalt wat? Hoe zit het met de kostenomslagen? Wie huurt welke m2? Wordt elke m2 echt doeltreffend ingezet?
- Shared space is een prima product, de vraag is of dat voor de Vondellaan en de Meerweg en andere ontsluiting – en doorstromingswegen moet worden toegepast. Is dat niet ongewenst vanwege de verkeersveiligheid?
- De financiële gevolgen van de grondexploitaties zijn minimaal zorgelijk. Is het college bereid om los van de risicoreductie, een inhoudelijke actualisering van de voorliggende plannen op te stellen?

Mevrouw **Legemaat**, namens D66, is op hoofdlijnen tevreden met de begroting. Het verkiezingsprogramma van D66 en het coalitiemanifest zijn duidelijk herkenbaar in de ambitie, het voorgenomen beleid en de gemaakte keuzes. De begroting was een stuk beter leesbaar dan die van het voorgaande jaar, daarvoor complimenten. Enkele kanttekeningen. D66 kijkt reikhalzend uit naar de nieuwe website en een eigentijdse, digitale dienstverlening. D66 heeft moeite met de formatie-uitbreiding nodig voor de Gemeentewinkel in het nieuwe gemeentehuis en de aankondiging dat de openingstijden wellicht verkort zullen worden en de wachttijden toenemen. Digitale dienstverlening zou juist het aantal bezoekers aan de Gemeentewinkel doen afnemen. Het streefcijfer, de waardering van de gemeente voor de mening van de burgers, moet wat D66 betreft omhoog van 6 naar minstens 7. D66 is ingenomen met de aanstelling van een werkbemiddelaar. Korte lijnen, dichtbij en persoonlijk. Met genoegen vernam D66 dat de bijdrage aan de Regio Groningen-Assen is verminderd. Ook de bijdragen aan de andere Gemeenschappelijke Regelingen (GR' en) dienen te verminderen. Het kan niet zo zijn dat men zich daar niets hoeft aan te trekken van de kortingen op de gemeentebudgetten. Is dat al geregeld door de motie van de ChristenUnie? En zo niet, wil het college zich daar voor inspannen? D66 is het oneens met het afschaffen van de startersleningen en het schrappen van onderhoud aan trapliften. Beide zijn ingegeven omdat er zo weinig gebruik van wordt gemaakt. Het lijkt D66 beter de budgetten te verlagen, maar de regelingen te handhaven. Zeker met oog op de nieuwbouw in Haren-Noord. D66 heeft daarvoor een amendement in voorbereiding. D66 had het verhogen van het parkeertarief graag betrokken in de dialoog met burgers over de visie op Haren en de te maken keuzes bij bezuinigingen. D66 is voorstander van een gastvrij dorp, met zo mogelijk bovengronds, maar kort gratis parkeren. Dat wordt nog onderzocht en de discussie met de burgers moet nog plaatsvinden. Tot die tijd is het gewoon betaald parkeren en is een verhoging geen punt. Het gaat om de vraag gratis of betaald en niet om de hoogte van het tarief. D66 mist een reservering voor de aanleg van een eventueel tijdelijke ijsbaan voor kinderen. D66 is bang dat de ijsbaan er deze winter, als het stevig gaat vriezen, niet zomaar komt als daar niet nu al

rekening mee wordt gehouden. D66 heeft een pragmatisch plan gemaakt, waarvoor het college wordt verzocht een bescheiden garantiebudget te reserveren. Om de begroting kloppend te houden stelt D66 voor het eigen budget van de raad met € 11.000,00 te verlagen. Als het amendement niet wordt aangenomen, dan stelt D66 voor dat per fractie één schriftelijke vraag minder wordt gesteld. Uit de notitie 'Democratie kost geld' begreep D66 dat elke vraag minstens € 1.000,00 kost. Van echte bezuinigingen is nog geen sprake in 2011, van D66 had het best een tandje hoger gemogen. De financiële vooruitzichten, het weerstandsvermogen en de rentelasten zijn zorgelijk. De gemeente kan zich weinig tegenvallers veroorloven. Vooruitlopend op de komende bezuinigingen heeft D66 geprobeerd inzicht te krijgen in de ontwikkeling van de gemeentelijke begroting door de jaren heen. De begroting van 2011 is vergeleken met die van 2008. De stijging of daling van de uitgaven voor verscheidende doelgroepen verschilt enorm. De inkomsten stegen in drie jaar met 15%, de uitgaven voor gebruikers van sociale voorzieningen maar met 4%, voor jongeren met 5% en voor de zorg met 7%. De doelgroep inwoners en culturele klanten daarentegen stegen elk met 28%. Achter elk getal zit wel een verhaal. D66 heeft dat doorgesproken met de directie, maar ook na correctie blijven de verschillen opmerkelijk. Wat ook opviel was hoe duur het bezit van gemeentelijke gebouwen is, zoals 't Nije Cruysgebouw en het Clockhuys. D66 is zeer spreken over de voornemens voor de efficiëncyslag die de gemeente wil maken: het concentreren van beide locaties op één plek. In de begroting stelt het college dat er na deze ronde weinig meer te halen is uit verbetering van de efficiency. De volgende stap is echte keuzes maken. Er zit nog wel iets tussen de begroting en het maken van echte keuzes. De gemeente vraagt de nodige financiële middelen van de burgers in de vorm van kostendekkende leges voor verleende diensten en OZB. De gemeente geeft de burgers ook veel geld terug in de vorm van subsidie op diensten als bijvoorbeeld de bibliotheek, het CKC, Torion, het zwembad en sportclubs. D66 vindt het een goede zaak dat de gemeentelijke lasten voor de burgers niet verzaagd worden. De burgers betalen links - of rechtsom de crisis al, daar moet de gemeente niet nog een schepje bovenop doen. De gemeente mag van D66 best pas op de plaats maken met de subsidies die het alle burgers van Haren financieel mogelijk en makkelijker maken deel te nemen aan allerlei vormen van vrijetijdsbesteding. Als die subsidie verlaagd wordt, dan mag niet van lastenverhoging voor de burgers worden gesproken. Het is een iets minder grotere gift. Een groot deel van de structurele subsidies gaat terug naar heel welgestelde mensen. De bijdrage van de gemeente is in de afgelopen jaren relatief meer gestegen, dan de stijging van de inkomsten van de gemeente. Het lijkt D66 daarom rechtvaardig maar ook noodzakelijk, zolang de echte keuzes nog niet gemaakt kunnen worden, de uitgaven aan die instellingen tenminste bevroren. D66 heeft hiertoe een motie voorbereid. D66 las met genoeg de mening van andere partijen in het 'Harener Weekblad', in elk verhaal waren voor D66 herkenbare punten te vinden. 'Bezinnen op kerntaken en essentiële voorzieningen', zoals de VVD zegt. 'De lastenverhogingen voor burgers minimaliseren' zoals VVD, GVH en CDA zeggen. 'Het vertrouwen op eigen kracht' wordt gedeeld met de ChristenUnie en net als de PvdA 'Het willen behouden van een solide sociaal vangnet'. 'Slimmer werken' net als PvdA en GroenLinks en net als GroenLinks staan 'Groen en duurzaamheid' hoog in het vaandel. D66 woonde onlangs de "Jan Modderman Lezing" bij die werd uitgesproken door de heer Herman Wijffels. Hij hield zijn gehoor voor dat de crisis niet oplosbaar is door oude patronen in stand te houden. Om te behouden wat we hebben moeten we vernieuwen en bereid zijn het oude los te laten en nieuwe wegen te zoeken. Wie wil dat alles blijft zoals het is, wil niet dat het blijft. In de reacties van andere partijen las D66 de wil om de toekomstige bezuinigen met open mind tegemoet te treden en de bereidheid om naar het motto van Jan Modderman "te zoeken naar wat verbindt en weg te nemen wat verdeelt". Met behoud van de meest essentiële waarden, de zorg voor de zwakkeren en respect voor landschap en milieu. D66 wil daar graag een flinke steen aan bijdragen.

De heer **Sprenger**, namens de PvdA, heeft een maatbeker meegebracht om het begroten op Hareense maat te onderstrepen. De voorliggende begroting, die in het kader van de herverdeel

effecten en Rijksombuiging voorstelt om € 700.000,00 te besparen om niet in de rode cijfers terecht te komen. Door de voorgenomen maatregelen van het rechtse kabinet dreigt er nog meer te worden bezuinigd. Voor de gemeente komen er taken bij, zonder toereikende budgetten. Dat vindt de PvdA onder de maat. De PvdA hoopt derhalve dat de voorgenomen kabinetsplannen van tafel gaan. Financieel zwaar weer dat zijn weerslag geeft op de maat van het voorzieningenniveau, het wonen en het werken in Haren. In dat kader een nadrukkelijk compliment aan de ambtelijke organisatie. Niet alleen voor het opstellen van deze begroting, maar voor de inspanningen om samen met het college naar bezuinigingsmaatregelen te kijken die zo min mogelijk de burgers raken en eerst in eigen huis te bezuinigen. De Harense maat staat voor transparantie, het is doorzichtig, openheid van bestuur, het samen met burgers ontwikkelen van plannen. De zorg voor kwetsbare groepen, het streven naar duurzaamheid en een investeringsdurf binnen een gezond financieel beleid. Het college gaat uit van een tiental kernbegrippen om het manifest te concretiseren. De PvdA staat achter deze keuze en de richting die het college hiermee wil inslaan. Burgers en maatschappelijke instellingen bij de keuzes voor de komende ombuigingen betrekken is een goed plan, maatgevend meedenken. De PvdA is blij dat het college de dienstverlening aan de burgers intensiever wil vormgeven en er naar streeft om de scores bij het tweejaarlijks burgeronderzoek hoger te krijgen. De maatregelen om tot vermindering van regeldruk te komen en de producten via de website aan te bieden hebben de instemming van de PvdA. Laat Haren maatgevend zijn voor de anderen. Een bescheiden formatie-uitbreiding bij de receptie wordt noodzakelijk genoemd, anderzijds wordt 3,7 fte minder binnen de organisatie bezuinigd. Hoe staat dit in verhouding tot de dienstverlening richting burgers? Gaan er taken niet uitgevoerd worden? Of wordt de mate van werkdruk voor het personeel nog hoger om deze taken uit te blijven voeren? Voor de gebruikers van sociale voorzieningen stelt de PvdA zich op het standpunt dat er de komende periode niet bezuinigd gaat worden op het armoede – en participatiebeleid. Het aanstellen van een tijdelijk accountmanager om mensen weer snel aan het werk te krijgen is een goede zaak. Inzetten op preventie, zorgen dat je de mensen weer aan het werk krijgt of nieuwe werkervaring op doen, leidt tot nieuwe kansen. De PvdA ondersteunt het voornemen om nieuw Sportbeleid te maken en samen met gebruikers het Accommodatiebeleid en Subsidiebeleid daarbij te betrekken. Het is belangrijk dat er snel een oplossing komt voor de Blauwe Ruiters. De portefeuillehouder Klimaatbeleid wordt verzocht voortvarende maatregelen te nemen om een ijsbaan aan te leggen. Het college wil ten aanzien van de kwaliteit van de woonomgeving het streefcijfer 7,6 houden. De PvdA roept het college op de Harense maat met de bouw – en ontwikkelingsplannen voortvarend aan te pakken. Het college wordt het doorzettingsvermogen gevraagd om daar waar het gaat om het algemeen belang, maar het individu voor het eigen belang streeft, toch door te zetten en door te bouwen. Bij een eventuele procedure kan het algemeen belang dan duidelijk worden aangetoond. De PvdA is bezorgd over de terugtrekkende beweging van de woningcorporaties, daar waar het gaat om het bouwen van betaalbare huurwoningen voor de verschillende doelgroepen als jongeren, senioren, starters. De PvdA vraagt het college de toezegging dat zij de sociale woningbouw in de goedkope koop – en huursector staande houdt binnen de actualisering van het Woonplan. Goed onderwijs in een moderne en veilige school is belangrijk. De PvdA is met het college tevreden als de brede school in Oosterhaar gerealiseerd is, er een definitieve huisvestingslocatie voor het Zernike College is gevonden en een passende huisvesting voor Nicolaasschool. Ten aanzien van de verkeersveiligheid bij basisscholen zal de PvdA een amendement indienen. Het college wil het Lokaal Loket verplaatsen naar het nieuwe gemeentehuis. Daar is de PvdA op zich niet op tegen, maar er is wel een amendement voorbereid om een zorgvuldige aanpak daarvoor voor te stellen en om de brede functie van het Lokaal Loket te behouden. Het Groenbeleidsplan wordt geactualiseerd. De PvdA wil graag een actueel beeldkwaliteitplan van de gehele openbare ruimte, inclusief bedragen, zodat de raad gefundeerde keuzes kan maken over de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte. De PvdA staat voor een goed ondernemersklimaat in Haren. Het college stelt voor om in bescheiden mate een ondernemersbudget op te richten

en onderzoek te doen naar het instellen van een bedrijven investeringszone om voor ondernemers te investeren in de kwaliteit van de bedrijfsomgeving. De winkeliers en verschillende organisaties zouden hun krachten moeten gaan bundelen om gezamenlijk activiteiten en evenementen vorm en inhoud te gaan geven in Haren. Dat trekt winkelend publiek naar Haren. Graag nadere uitleg hoe het college dit denkt te bereiken? De PvdA staat voor het begroten op Harense maat, de PvdA staat voor een sociaal klimaat waar jong en oud, alleenstaanden en gezinnen, met plezier wonen, werken en leven. Met burgers, maatschappelijke instellingen, ambtelijk apparaat, college en raad wil de PvdA hier vorm en richting aan geven.

De heer **Niezen**, namens GroenLinks, constateert dat deze sobere begroting vooral tot stand is gekomen door het hanteren van de kaasschaaf. In de begroting ontbreekt de visie uit het coalitieakkoord, de doorvertaling, te zien zijn een serie losse besluiten. Deze tegen het licht gehouden en in het verlengde gezien van wat het Rijk noemt: een beetje snoeien en een beetje groeien. De samenhang is onduidelijk. Er wordt vooral nieuw beleid gemaakt en ook voor een deel voortijdig nieuw beleid. Is dat wat deze coalitie wil presteren? Vooral nieuw papier produceren? In deze begroting ontbreekt de term duurzaam bouwen. Duurzaamheid staat hoog in het vaandel valt te lezen, maar duurzaam bouwen lijkt buiten beeld. Terwijl het toch één van de peilers is waar het klimaatbeleid op rust. GroenLinks wil dankzeggen voor de prettige samenwerking in het afgelopen jaar, de inspanningen van de bodes en griffie en voor de ambtelijke inzet om het werk van de raad mogelijk te maken.

- Inwoners. Er moet weer eens € 30.000,00 worden geïnvesteerd om nieuwe wetten in te voeren en zaken te regelen op gebied van Andere Overheid en digitale voorzieningen. GroenLinks vindt dat een post waar in de komende jaren, kritisch naar moet worden gekeken. Is het wenselijk om zo achter het Rijk aan te willen hollen en steeds maar meer geld investeren in voorzieningen die eigenlijk voor de burger onzichtbaar zijn.
- Jongeren. Hoe valt de activiteit richting Nicolaasschool met het Onderwijshuisvestingsplan, waar al veel kosten in geraamd zijn, te rijmen?. Het Zernike College is er niet in opgenomen. Ook op dit punt is het belangrijk om te voorkomen verkeerde beelden te schetsen richting scholen. Heldere kaders stellen en de raad zijn beurt geven.
- Zorg. Het college wil de vrijwilliger in de ban doen. Heeft het college wel verantwoordelijkheid en waardering voor de inzet van vrijwilligerswerk in Haren? Het kost veel om een vrijwilliger op te leiden, als je ze hebt moet je veel doen om ze vast te houden. Het Welzijnsbeleid draait voor een groot deel op inzet van vrijwilligers. Het gaat om een goede ketensamenwerking. GroenLinks kijkt met enige argwaan naar de ideeën voor de verplaatsing van het Lokaal Loket en de betekenis ervan. Als er geen vrijwilligers meer in werken, hoe wordt dat dan opgelost? Kost dat de gemeente 3 fte extra? Daarnaast als Torion verplaatst moet worden naar 't Clockhuys, past dat, kan dat? Moet er woningbouw bij het Nije Cruys komen? Hoeveel meer woningen heeft Haren nodig?
- Culturele klanten. Het vierde veld GHHC wordt verantwoord. Het lijkt een beetje op een jaarverslag. Het is onbegrijpelijk en onverantwoord dat het op deze wijze is gebeurd. GroenLinks is niet tevreden over de beantwoording van de vraag van het CDA en heeft daarom een motie voorbereid.
- Eigenaars en huurders. Waar komt het verbouw - of nieuwbouwplan voor de buitendienst vandaan? De buitendienst is bij uitstek een onderdeel van de bedrijfsvoering die kan worden uitbesteed. Het ziekteverzuim ligt al jaren op 11%. Waarom niet uitbesteden? Waarom plannen maken, waarom niet eerst de bedrijfsvoering tegen het licht houden? Het college wil het woonplan actualiseren, dat in 2004 met een looptijd van tien jaar is vastgesteld. Het is nog lang niet uitgevoerd. Juist de afname van de bouwplannen en de geluiden vanuit de regio, naar beneden bijstellen van de opgaven, maakt de noodzaak van een actualisatie onduidelijk. De opgave voor de sociale woningbouw ligt er nog en dient te worden gerealiseerd. Het is jammer dat de PvdA de aanvulling van het fonds sociale woningbouw niet heeft gesteund. Een starterslening is prima, al wordt er weinig gebruik

van gemaakt, het is een instrument dat wellicht te weinig bekend is. In het raadsvoorstel van mei 2007 staat dat dit vanuit een extern fonds wordt gefinancierd, in ieder geval middelen die extern staan geparkeerd bij de Stichting Volkshuisvesting Nederland. Hoe kan het schrappen van een starterslening tot een besparing leiden als het gewoon uit eigen geld wordt gefinancierd, hoe zit dat? GroenLinks heeft een amendement voorbereid om de regeling voor het onderhoud van trapliften in stand te houden, tegen de reële kosten.

- Gebruikers publieke ruimten. GroenLinks heeft waardering voor de inzet. Er is goede voortgang te zien voor de uitvoering van het riolerings- en het waterplan. Alleen de 7% verhoging van het rioolrecht is wel erg hoog. De indruk bestond dat het nieuwe rioleringsplan er in voorzag dat er een soort verevening zou zijn van de stijging van de kosten. Waarom afgeweken van geleidelijke stijging, die al fors is, zoals in het gemeentelijk rioleringsplan was aangekondigd. Ten aanzien van de actualisatie van het GVVP. In 2005 is rekening gehouden met de komst van DHE, toen nog 2400 woningen. Er is geen geld voor nieuwe projecten en nieuwe wegen in de komende jaren. De noodzaak van actualisatie ontbreekt. Op dit punt is een amendement voorbereid.
- Economische klanten. De verhoging van de parkeergelden is akkoord, maar GroenLinks ziet graag de nadruk op verhoging van lang parkeren en niet op het korte parkeren. Dat doet ook recht aan het idee achter de parkeerheffing.
- Het dekkingsplan. Diverse zaken zijn niet meegenomen, pagina 49. Vreemd terwijl er nog wel bezuinigingen komen is niet duidelijk hoe dat op deze manier in de begroting kan staan. De OZB verhoging alleen met de inflatie van 2% kan niet in deze tijd. Het behoud van de voorzieningen staat voorop. Op dat punt heeft GroenLinks een amendement.

De heer **Valkema**, namens het CDA, spreekt over minder overheid, meer samenleving. De mensen zeggen dat het slechte en moeilijke tijden zijn. Laten we liever goed leven, dan worden de tijden vanzelf goed, want “wij zijn de tijden”. De hemel, aarde en het water zijn niet slecht, en alles wat daarin is, de vissen, vogels en bomen ook niet. Al die dingen zijn goed, de slechte mensen maken de wereld slecht. Dit zei Augustinus in de 4^e eeuw na Christus. Met het aantreden van het nieuwe kabinet waait er een andere wind over Nederland. Gelukkig staan alle principiële grondrechten als vrijheid van godsdienst, onderwijs en meningsuiting nog steeds overeind. De samenleving is ziek en uit balans. De linkse dokter heeft geen antwoord en krijgt kritiek. Is dat waarom de beweging van Wilders zoveel aanhangers trekt. We moeten Wilders niet bestrijden, maar de oorzaak van het probleem oplossen. De balans van maximalisatie en geluk herstellen. Degene die tegen de wind in praten vragen: “Hoeveel extra jaren wil je werken voordat je van je AOW kunt genieten?” Voor het CDA geldt het principe dat het welzijn van mensen en het geluk van mensen in de samenleving als geheel moet worden vergroot. Het zijn ethische principes als maximalisatie van geluk, principes van vrijheid en principes van morele plicht die onder ogen moeten worden gezien. Rechtvaardigheid dient gebaseerd te zijn op deze principes en dat is wat in het politieke debat ontbreekt. De politiek correcte elite heeft dat debat te lang stilgelegd uit eigen belang. De afstand burger en politiek is vergroot en in het slechtste geval ziet men de politiek als corrupt. Dat is waarom dingen dreigen uit elkaar te vallen. Juist door met elkaar in debat te gaan kunnen we de balans herstellen. Afzijdigheid maakt de wond alleen maar groter. Wat is die andere wind? Minder overheid, meer samenleving. Geef mensen zelf verantwoordelijkheid. Dat de overheid altijd voor iedereen zorgt is niet langer vanzelfsprekend. Mensen zijn niet beter af door ze in de watten te leggen. Juist graan dat groeit en rijpt in weer en wind is sterker en geeft een grotere opbrengst weet iedere boer. Mensen die worden uitgedaagd om zelf de handen uit de mouwen te steken zijn weerbaarder en zelfstandiger en kunnen beter voor zichzelf zorgen. Door die inzet is de samenleving als geheel beter af. Zoals de wind waait, waait mijn jasje. Het college praat met de wind mee: ‘De vraag is niet wat kan de gemeente doen voor haar burger, maar wat kan de burger doen voor de samenleving’. Of ‘burgerparticipatie is de hoeksteen van ons eigen functioneren’

(bladzijde 19). Voor het college is de volgorde ‘burgers, samenleving, gemeente’. Uitgaan van eigen kracht en verantwoordelijkheid van de burger. En minder claim denken (bladzijde 25). Het komt dicht bij het motto van het CDA: “Minder overheid, meer mens en samenleving”.

- Hoe zit het met Nescio? De burgers zijn verrast, de plannen niet met hen besproken. De bomen worden gekapt en dat moeten zij uit de krant vernemen. Mooie woorden? Of is er de echte wil om de mensen in de samenleving te betrekken, graag uw reactie?
- Buurtbudgetten. Niet de wijkwethouder, maar de wijkraad draagt bij aan mens en samenleving. U praat wollig en wordt nergens concreet. Met een afvaardiging uit de buurt een wijkschouw doen. Te mager zegt het CDA. De wijkraad kan problemen signaleren. Uit het buurtbudget kunnen zaken direct worden opgelost. Geen beleid, maar simpele daden!
- Iedereen doet mee. Het CDA heeft als uitgangspunt solidariteit. Mensen zorgen in een vrije markt voor zichzelf en voor wie dat even niet kan zijn er sociale vangnetten. Dat is een groot goed in een samenleving. We offeren collectief iets op voor een beter welzijn en groter geluk van de samenleving als geheel. Maar is het individuele geluk van mensen daarmee gediend? Niet de gemeente, maar degene die ondersteuning krijgt is probleem-eigenaar. De pijn wordt nu verzacht en mensen in slachtofferrol gehouden. Terug naar werk is de beste oplossing. Voor wie dit even niet lukt is er de morele plicht bij te dragen aan de samenleving als geheel.
- Jongeren behouden. De starterslening wordt afgeschaft, er komt niets voor in de plaats. Het CDA wil graag een alternatieve regeling.
- Parkeren. Geen lastenverhoging voor burgers zegt het college. Dat geldt niet voor de 500 mensen in de schilstraten. Zij moeten opeens betalen voor een vergunning die op basis van het vigerende beleid gratis is. Waar blijft trouwens de vernieuwing van het parkeerbeleid waar vorig jaar naar gevraagd is?
- Grondexploitaties. Het totale risicoprofiel van de gemeente neemt toe met 7 miljoen euro. Groter dan ons eigen vermogen. Strikt genomen zijn we failliet. Geplande ontwikkeling komt niet van de grond. Bijvoorbeeld terrein Hooiveld in Onnen. Het college schrijft in gesprek te willen gaan met Dorpsbelangen Onnen. Men heeft echter al langer aangegeven wat men wil. De grond is te duur gekocht en goedkope woningbouw komt niet tot stand. Het CDA is voor afwaarderen van de grondexploitatie om zo de wens van het dorp Onnen te kunnen honoreren.
- GHHC. Het college schrijft dat bij vaststelling van de begroting 2011, de raad ook besluit het extra krediet van 2010 te voteren. Dat is vreemd en in de optiek van het CDA - ongegrond. Er is sprake van nieuw beleid waarvoor het budgetrecht geldt aan de raad.
- Het college gaat in op de wens van het CDA en de bevolking, de ijsbaan komt terug, maar het geld komt in de optiek van het CDA uit de GEM. Voor de Blauwe Ruiters geldt dat het college een inspanningsverplichting heeft om een probleem op te lossen.
- Haren op koers. Het college ziet geen mogelijkheden meer om door efficiencymaatregelen te bezuinigen. Het CDA wil met open vizier in gesprek met de samenleving over de bezuinigingstaakstelling. Alle luxe en bovenwettelijke taken kunnen als eerste in aanmerking komen voor bezuinigingen. Het mag best een onsje minder.
- Gemeentehuis. Vorige week bleef er geen geld over. Nu weer wel. Toch wordt een extra krediet van € 200.000,00 in 2011 gevraagd. Hoe kan dat?

De mens is ongeneeslijk religieus. Religie is een kwestie van zingeving en niet van waarheid. Het gaat niet om de tekst, het is een manier van leven. De mensen zijn teleurgesteld in de politiek die met een ondraaglijke leegte niet de antwoorden geeft op de veranderingen in de samenleving. Onze manier van leven is niet de permanente structuur van de mensheid.

Daarom in navolging van de Duits jezuïet Karl Rahner: *“De mens van de toekomst zal leven vanuit een diep gevoel van contact met zichzelf en de schepping, zodat we samenleving in de ervaring van een gedeelde herkomst en gedeelde toekomst”*. Eenheid ontstaat door een gemeenschappelijke inzet. Samenwerken in dorpen, buurten en wijken. Wennen aan elkaar, vertrouwen krijgen. Meer mens, meer samenleving is de basis voor toekomstig geluk. Daarom minder overheid, meer samenleving.

Mevrouw **Sloot**, namens Gezond Verstand Haren, zegt dat aan het college de zware taak is om de komende jaren met minder, meer te gaan doen. Minder vanwege de verminderde inkomsten, meer omdat niet in de ontwikkeling mag blijven stilgestaan. Het college heeft dit voortvarend aangepakt, waarvoor complimenten. De voorliggende conceptbegroting is beter leesbaar dan de vorige, maar liever had GVH gezien dat een indeling per afdeling was gekozen en dat er vergelijkingen met vorige jaren waren getrokken, zodat het overzicht duidelijker werd. Ook had GVH graag een prognosebalans 2010 aangetroffen. Wellicht kan het college aangeven waarom hier niet voor is gekozen? Jammer dat er kennelijk zaken vergeten of, niet goed aangegeven waren en de raad op het laatste moment een erratum hierover moest ontvangen. Helaas geldt dat ook voor de berichtgeving in de krant. Daar valt te lezen dat de gemeente geld schijnt over te houden van de bouw en verhuizing van het nieuwe raadhuis. Het was leuk geweest als een dergelijk positief bericht de conceptbegroting ook had bereikt. GVH heeft al eerder zorg geuit over de weerstandstabel en de enorme rentelasten. Het is duidelijk dat als nu niet wordt ingegrepen, er de komende jaren een tekort kan ontstaan. Het college is terecht zeer terughoudend als het gaat om de toekomstverwachtingen. Toch moet worden geanticipeerd op de toekomst. Het gaat om de toekomst van een zelfstandig Haren. Graag had GVH gezien dat het college in het collegeprogramma had opgenomen dat het college er nadrukkelijk alles aan gaat doen om Haren zelfstandig te houden. Overigens baart de voorliggende conceptbegroting GVH nog niet zo heel veel zorgen. Het zijn de jaren die daar op volgen. GVH is verheugd te zien dat het college kiest voor minder luxe. Een voorbeeld voor de inwoners van deze gemeente die de Rijksbezuinigingen en de gemeentelijke bezuinigingen de komende jaren pijnlijk in hun portemonnee gaan voelen. GVH kan zich niet aan de indruk onttrekken dat er meer had kunnen worden bezuinigd op de eigen organisatie. Nu lijkt het een beetje op schuiven met posten die toch al niet gebruikt werden. Al lezend een aantal tegenstrijdigheden en onduidelijkheden:

- Het college geeft aan dat er minder aan groen onderhoud en speeltuinen zal worden uitgegeven. Toch kiest zij voor het opknappen van het Hendrik de Vriesplantsoen voor € 100.000,00. Waarom zou hier nu prioriteit aan moeten worden gegeven? GVH heeft een amendement voorbereid.
- De raad wordt de laatste tijd regelmatig geconfronteerd met uitspraken van het college dat de parkeergelden als inkomsten van gemeente moeten worden gerekend. Het doel van betaald parkeren was toch om langparkeerders te reguleren? De afspraak was dat de parkeergelden kostendekkend voor de handhaving zouden zijn. Als het college de parkeergelden als extra inkomsten wil zien, zal zij dat eerst naar de raad moeten brengen. Hier is nog geen expliciet besluit over genomen, tot dan is GVH tegen verhoging van de parkeertarieven om de begroting sluitend te kunnen maken. Dat betekent immers dat deze gelden wel als extra inkomsten worden gezien. Dit zou tot gevolg moeten hebben dat de kosten voor parkeren goed inzichtelijk zouden moeten zijn voor de raad. Dat is niet het geval. GVH zal hier een amendement voor indienen.
- GVH vindt dat een aantal groepen moeten worden ontzien, zij die het al erg moeilijk hebben, kinderen en zij die zich dagelijks voor onze veiligheid inzetten, zoals politie brandweer en hulpdiensten. Haren en veiligheid horen bij elkaar. Hieruit volgt dat er keuzes gemaakt moeten worden. Als optimale veiligheid wordt beoogd, moet iets anders opgegeven of daar moet zelf meer voor worden betaald.

Het is belangrijk om behoudender te worden in de uitgaven, dat betekent minder te besteden. Ook in de toekomst moet Haren gezond en onafhankelijk zijn.

GVH wil het goede voorbeeld geven. In het kader van alle beetjes helpen. Er zit enige ruimte in het raadsbudget, die moet benut worden. Ook raadsleden zullen moeten inleveren, waarom de een wel en de andere niet. De gemeenteraad werkt met het geld van de inwoners en is verantwoordelijk voor het goed en eerlijk besteden ervan.

De heer **Berends**, namens de ChristenUnie, zegt dat Haren de groenste gemeente van Nederland is, met bijna de beste dorpskern en zoals onlangs gelezen, met zo'n beetje de best

opgeleide bevolking van heel Nederland. Een zeer hoog opgeleide bevolking brengt automatisch veel burgerparticipatie met zich mee, daar zouden veel vrijwilligers uit geworven kunnen worden en dat komt ten gunste aan de samenleving. De heer Berends spreekt de hoop uit dat de vrijwilligers gekoesterd blijven en de ruimte krijgen die ze graag nemen. De zelfstandigheid van Haren staat bovenaan.

- De verdeling van de uitgaven in procenten is in de loop van vijf jaar niet veranderd. Er is nauwelijks een verschuiving waarneembaar. Het college heeft er klaarblijkelijk niet voor gekozen om vergaande verschuiving door te voeren.

Doelgroep inwoners

- Wat het college wil bereiken is exact hetzelfde als in de vorige begroting. Op zich geeft dat een mooi beeld voor de continuïteit van beleid en een betrouwbare overheid, want het wordt niet erg anders. Het enige dat veranderd is, is het streefcijfer voor de waardering voor de burger voor de kwaliteit van het beleid en de wijze waarop de burger daarbij betrokken wordt. Dat cijfer is een half punt naar boven bijgesteld. Waarom toont het college niet meer ambitie? Burgerparticipatie is toch de bodem onder dit college?
- In het kader van bezuinigingen wordt ingezet op minder rapportages. Het zit niet in de kwantiteit, maar in de kwaliteit. De publieke verantwoording dient wel gewaarborgd te blijven en de controlerende rol van de raad mag niet onder druk komen te staan doordat er minder informatie beschikbaar komt. Is die halve fte te besparen?
- Communicatie mag met 0,67 fte minder. In het communicatiebeleidsplan is ingezet op juist een eenduidigheid van uitingen, zodat iedereen weet op welk moment wat wordt gecommuniceerd. Als dat wordt losgekoppeld van projecten en evenementen en daar incidenteel binnen de budgetten ruimte voor gezocht, hoe wordt de kwaliteit bewaakt? Krijgen de incidentele uitingen de gewenste uitstraling en eenduidigheid?
- Mooi dat er een ICC komt, de ambitie is er. Ook mooi dat er aandacht is voor digibeten. Het college spreekt expliciet uit dat mensen die nog niet op internet zitten ook dienstverlening moeten kunnen krijgen.
- Kwaliteit bij de receptie, wat is dat? Welke combinaties zijn niet meer mogelijk? Vindt het college de vermindering van openingstijden ook een verbetering van de kwaliteit? Paspomaat (bladzijde 18) en meer paspoorten uitgeven. Als de openingstijden worden teruggeschroefd zullen er niet meer eerder minder paspoorten worden uitgegeven. Of gaat het gemeentehuis op koopavond open, dan is het immers gratis parkeren, dan komt iedereen een paspoort halen?
- Lijkbezorging. In het verleden is vaak in de raad gediscussieerd over de tarieven van de begraafplaatsen. Nu wil het college een besparing bereiken door € 22.000,00 meer inkomsten te krijgen. In het verleden zijn afspraken gemaakt over het percentage van kostendekkendheid van de begraafplaatsen. Wat waren die afspraken? In hoeverre wordt daar vanaf geweken? Wat wordt nu het percentage dekkendheid? Hoe zit het met de Eshof, daar wordt steeds minder begraven. Wordt het totale onderhoud van de Eshof nog steeds meegerekend bij de begrafenissen. De Eshof mag, als daar heel weinig begraven wordt, ook bij het openbaar groen worden getrokken.
- Burgerparticipatie, het speerpunt van dit college. Het college zegt op alle beleidsterreinen een duidelijke visie te willen hebben. Dat is een goed streven, de ChristenUnie is zeer benieuwd naar die duidelijke visie. Het lijkt wel alsof het college die nog niet heeft.
- Burgers worden uiteraard serieus genomen, zoals dat altijd al was. Er wordt gesuggereerd dat bij consensus gerechtelijke procedures voorkomen kunnen worden. Hoeveel gaat dat opleveren? Hoeveel hebben die gerechtelijke procedures de gemeente in het verleden gekost en wat gaat dat opleveren? Dat wordt nergens aangegeven.
- Dat bestuurders een voorbeeldfunctie hebben is duidelijk, maar bestuurders zijn ook gekozen om besluiten te nemen en niet alleen om een voorbeeld te zijn.

Gebruikers sociale voorzieningen

- Dezelfde ambitie als het vorige college. Wat verandert er door de accountmanager?
- Wat houdt slimmer controleren aan de poort in bij het instromen?

- De ChristenUnie wil graag dat het college bij het participatiefonds blijft streven naar het bereiken van iedereen die dat werkelijk nodig heeft.

Doelgroep jongeren

- Dezelfde ambitie als het vorige college.
- Wat is Haren-West? Graag duidelijk aangeven wat wordt bedoeld met een geografische aanduiding.
- Er wordt bezuinigd op speelplaatsen, hoe wordt de kwaliteit gewaarborgd?

Doelgroep zorg

- Gelukkig is dezelfde ambitie overeind gebleven. Bij het bezoek wil de ChristenUnie graag de focus hebben op de alleenstaande ouderen.
- Collectieve voorzieningen. Betekent dat een verregaande professionalisering? En het vrijwilligerswerk wat in de marge schuiven? Vrijwilligers op afstand zetten is gedane investeringen weggooien. Waar het Nije Cruys of de instelling gevestigd is, is niet zo belangrijk als het de mensen maar weet te bereiken.

Doelgroep culture klanten

- De Sportnota mag er snel komen.
- Voortgang Onnerweg: hoe is het huidige gebruik van het kunstgras?
- De VVV heeft een prima plek wat de ChristenUnie betreft.

Het is mooi dat het nieuwe raadhuis zo dicht bij realisatie is. De ChristenUnie gunt het personeel, uiteindelijk het kapitaal van deze gemeente, daar gebeurt het werk door, een goede plek. De ChristenUnie bedankt personeel en met name de griffie, de bodes en de notulist voor alle gedane werk. En wensen raad en college en ambtelijk apparaat Gods zegen toe voor het komende jaar en hopen op een prettige manier met elkaar om te gaan en voor de inwoners van Haren te zorgen.

De vergadering wordt een kwartier geschorst.

5. Het college reageert op de inbreng van de raadsfracties

Wethouder Sieling, namens het college, zegt dat het college een aantal uitgangspunten uit het manifest heeft vertaald in deze begroting: niet bezuinigen op onderwijs en op het sociale vangnet, inwoners maximaal ontzien en ook het mogelijk maken van nieuw beleid. Dat is gedaan door een bedrag van € 200.000,00 vrij te spelen waardoor toch een aantal nieuwe initiatieven gehonoreerd kunnen worden. GVH vraagt in het 'Harener Weekblad' waarom dat nieuwe beleid ruim € 200.000,00 moet kosten. Dat heeft het college goed onderbouwd in de voorstellen. Er is een overschot op de meerjarenbegroting, zo zijn raad en college gestart en zo wil het college graag eindigen, tenzij men uit het visie – en ombuigingsverhaal tot andere inzichten komt. Nieuwe initiatieven voor 2011 zijn opgenomen, daar is nieuw geld voor vrijgemaakt. Het Haderaplein is nog niet in de begroting 2011 verwerkt. Het college heeft gekeken naar het benodigde weerstandsvermogen. Dat heeft geleid tot een aanpassing op dat punt. De VVD maakt zich daar terecht zorgen over. Het duurt nog een aantal jaren voordat het nieuwe niveau van het weerstandsvermogen bereikt is, dat is in deze begroting 2014-2015. Een aantal jaren waarin wel risico wordt gelopen. In de begroting worden kengetallen genoemd, gebaseerd op 'waarstaatjegemeente.nl'. Dat zijn onderzoeken die periodiek plaatsvinden en op die manier wordt gemeten hoe de gemeente Haren er als gemeente voor staat. Daarin worden de ambities neergelegd en gekeken of deze daadwerkelijk gehaald worden. De ambitie is met de komst van de werkbemiddelaar het aantal mensen dat nu een Wwb uitkering heeft terug te brengen van 180 naar 150. De bijdragen aan een aantal GR', als voorbeeld de H&OG en het Meerschap zijn op de nullijn gebracht. Het college wil zich tot het uiterste inspannen om de gemeentelijke bijdragen aan GR'en naar beneden te brengen, dat is een hele toer. D66 heeft een plan voor een tijdelijke ijsbaan gemaakt. Het college juicht dat toe. Het gaat niet lukken om deze winter al een permanente ijsbaan te realiseren. De wethouder is in goed gesprek met de schaats – en ijsvereniging om te bepalen wat de wensen en ambities zijn en op welke locatie deze te realiseren. Geld uit de GEM halen voor een tijdelijke ijsbaan gaat niet lukken. Of een permanente ijsbaan uit de GEM of uit andere

middelen gerealiseerd wordt, daar komt het college op terug op het moment dat er een voorstel voor ligt. D66 heeft iets voorbereid om de subsidies te bevriezen, het college wacht het voorstel af, alvorens te reageren. Op korte termijn vindt de eerste bijeenkomst over het Sportbeleid plaats. De griffier zal de raadsleden hiervoor uitnodigen. De wethouder heeft inmiddels een aantal gesprekken gehad en in november is nieuw overleg met de Blauwe Ruiters. De wethouder heeft goede hoop dat de Blauwe Ruiters op korte termijn een keuze maakt uit de opties die er liggen. De handreiking die het college heeft gedaan ten aanzien van het bedrag kan in deze afweging worden meegenomen. De insteek is gekozen om een opslag te doen op de OZB voor de niet-woningen. Dat is een constructie die in andere gemeenten uitstekend werkt. De gemeente is dan doorgeefluik van de middelen die binnenkomen en Ondernemend Haren kan beschikken over de middelen waarmee zij trekkingsrechten kunnen geven aan ondernemers. Op die manier kunnen extra evenementen gerealiseerd worden. Het college heeft met het overzicht op bladzijde 49 transparant gemaakt welke onderwerpen van nieuw beleid wel zijn voorgelegd, maar niet gehonoreerd en welke ombuigingsmogelijkheden zijn gepresenteerd, die nog niet voor de begroting 2011 zijn gebruikt. Als de raad onderdelen daaruit interessanter vindt kunnen daar amendementen op ingediend worden. De heer **Niezen**, namens GroenLinks, gaat het vooral om het lijstje 'niet meegenomen bij nieuw beleid 2011'. Daar staan zaken die wel in de voornemens in de begroting staan genoemd, bijvoorbeeld de huisvesting van de buitendienst. Het college stelt voor daar onderzoek naar te doen, dat kost geld, vervolgens staat hier dat het niet wordt meegenomen. **Wethouder Sieling** zegt dat voor de investering die benodigd is voor de daadwerkelijke huisvesting van brandweer en buitendienst in 2011 geen middelen zijn opgenomen en dat dat discussie wordt vanaf 2012 en verder. De heer **Niezen** concludeert dat het de uitvoeringsmaatregelen betreffen die mogelijk voortkomen uit nieuw beleid.

Wethouder Sieling zegt dat de wijkwethouder en buurtbudget belangrijke onderwerpen voor het college zijn. Het college onderzoekt hoe binnen de bestaande middelen geld kan worden vrijgemaakt voor het buurtbudget. Dat betekent dat de raad niet wordt voorgesteld om daar extra middelen voor vrij te maken. GVH vraagt om een indeling per afdeling. Dat is niet de systematiek zoals die gehanteerd wordt en wijziging zou het vergelijken met andere begrotingen moeilijk maken. Aan de gehanteerde systematiek liggen regels ten grondslag vanuit de provincie, het college is niet vrij in de keuzes daarin. Het college heeft de afschrijvingstermijn van speelplaatsen verlengd, omdat de kwaliteit van de speelvoorzieningen zodanig is dat afschrijving niet in tien maar twaalf jaar mogelijk is. De kwaliteit blijft intact. Het kunstgras aan de Onnerweg wordt intensief gebruikt. De voetbalvereniging Gorecht heeft een belangrijk deel van de trainingsactiviteiten verlegd naar de Onnerweg. Er is op dit moment een tekort aan kleedruimtes, die moeten nog gebouwd worden. Vanaf volgende week wordt een aantal tijdelijke kleedruimtes, met alle voorzieningen, geplaatst aan de Onnerweg.

Wethouder Groot, namens het college, zegt dat de Milieuadviesraad, de Wmo-adviesraad en de Jeugdraad i.o. proactief in het burgerparticipatietraject kunnen participeren. Er wordt geen bezuiniging losgelaten op de laagdrempelige collectieve voorzieningen (bladzijde 27). Het heeft voor een deel te maken met het feit dat het bij Jeugdgezondheidszorg om GR'en gaat. Daar is het college afhankelijk van andere gemeentes. Dat traject loopt momenteel binnen de H&OG regeling. De opmerking van de heer Terpstra, of het wenselijk is om shared space toe te passen bij wegen die doorstroming hebben. Het is goed om daar een evaluatie op los te laten. Mevrouw **Van Duinen**, namens GroenLinks, merkt op dat er net een evaluatie heeft plaatsgevonden over shared space. **Wethouder Groot** zegt dat er op dit moment behoefte is om te kijken hoe shared space in centrum en buitendorpen werkt. Ten aanzien van het amendement over verkeersveiligheid rond scholen. In november wordt de notitie "Veilig oversteken in Haren" behandeld, daar past deze discussie goed in. Vragen als nadruk op lang parkeren, woningbouw in Haren en andere ontwikkelingen maken actualisatie van het GVVP noodzakelijk. De heer **Valkema**, namens het CDA, is verbaasd over de relatie

tussen parkeren en het GVVP. Het betreft een nieuwe nota GVVP en nieuw parkeerbeleid. **Wethouder Groot** zegt dat het college behoefte heeft om tot een nieuwe inventarisatie te komen, niet alleen van verkeersstromen, maar ook wat met lang en kort parkeren wordt gedaan. Ten aanzien van het verhogen van parkeergelden. Dat is in eerste instantie bedoeld als reguleringsmiddel van parkeeroverlast. Als je parkeerplekken hebt, dan ben je een gastvrij dorp, daar past deze maatregel in. Het idee is verder om ondergronds en bovengronds parkeren tot één tarief te laten komen. Het schilstraten vergunningvoorstel past hier in. Dat heeft te maken met regulering van parkeerdruk. De heer **Berends**, namens de ChristenUnie, zegt dat in de schilstraten alleen door vergunninghouders mag worden geparkeerd. Als je minder vergunningen uitgeeft door daar een tarief aan te verbinden levert dat niet meer parkeerplaatsen op voor anderen. **Wethouder Groot** komt hier in tweede termijn op terug. In antwoord op de vragen over vrijwilligers zegt de wethouder dat vrijwilligers niet in de ban worden gedaan. In relatie tot Torion en het Loket zijn en blijven vrijwilligers belangrijk en daar dient op fatsoenlijke wijze mee om te worden gegaan. Mevrouw **Toxopeus**, namens de PvdA, merkt op dat het vrijwilligersbeleid aan het Lokaal Loket gekoppeld wordt. De PvdA is op zich niet tegen de verplaatsing van het Lokaal Loket naar het nieuwe gemeentehuis is. De PvdA wil graag weten of de wethouder de inhoud van het Lokaal Loket, de brede functie, maar ook de samenwerking met de welzijnsorganisaties, gelijk blijft. Nu draaien daar diensten in van de sociaal raadsman, van het maatschappelijk werk en de ouderadviseur van Torion en draaien vrijwilligers mee. Is het zo dat de beroepskrachten van de genoemde organisaties en de vrijwilligers in het nieuwe Lokaal Loket in het gemeentehuis, diensten zullen draaien? **Wethouder Groot** doet daar nu geen uitspraak over omdat het Lokaal Loket en de herijking nog in ontwikkeling is. Vrijwilligers zijn binnen welzijn heel belangrijk en verdienen een fatsoenlijke positie binnen het welzijnskader.

Wethouder Pek, namens het college, zegt dat in het manifest is afgesproken dat er niet wordt bezuinigd op onderwijs. Dat is in 2011 niet gedaan en ook in de komende jaren niet. Het college is trots op de onderwijsinstellingen in Haren. Dat zijn er veel. Helaas is vandaag afscheid genomen van de RUG, het Biologisch Centrum wordt gesloten. Het college wil het Zernike College graag behouden in de gemeente Haren en is het op dit punt oneens met de VVD. Haren krijgt daar geld voor van de overheid en dat wordt één op één doorgesluisd naar onderwijshuisvesting. Achter de schermen wordt hard gewerkt aan de scholencarrousel en binnenkort volgen voorstellen richting raad. Uiteraard wordt eerst de raad gevraagd daarmee in te stemmen voor het college daarmee verdergaat. Het college deelt de zorg over de brede school in Oosterhaar en het Zernike en is niet trots op de manier waarop de St. Nicolaasschool is gehuisvest. Het college zal dat voortvarend oppakken. De wethouder stelt voor om bij de eerste Burap meer aandacht te geven aan de inhoudelijke actualisering van de grondexploitatie. In de begroting is de stand van zaken op dit moment aangegeven, maar dat ging in op de financiën. Het college heeft deze week met Dorpsbelangen Onnen gesproken. Bij Hooiveld is het de wens om in te steken op huur en koop voor jonge gezinnen en starters. Daarbij wordt gedacht aan collectief particulier opdrachtgeverschap. Het college is bezig met een voorstel aan de raad dienaangaande. Als in Onnen meer jongere mensen worden aangetrokken zal het wellicht makkelijker zijn om voorzieningen aan te houden als een basisschool. Die dreigen door de ondergrens van het leerlingenaantal te zakken. Op het moment dat het college met een voorstel komt, zal zij ook met een afwaardering komen. Daarvoor geldt dat er afspraken met Woonborg gemaakt moeten worden. Woonborg zou deze locatie conform convenant oppakken. De heer **Terpstra**, namens de VVD, vraagt of Woonborg daarbij nog steeds in beeld is? **Wethouder Pek** antwoordt dat Woonborg zich terug heeft getrokken. Collectief particulier opdrachtgeverschap houdt in dat eerst wordt onderzocht wat mensen graag willen. Mochten daar mensen bij zitten die graag een huurwoning willen, dan is de kans groot dat het college met een andere woningcorporatie afspraken gaat maken. De heer **Berends** vraagt of het terrein Kooi-Hekman daarin betrokken wordt? **Wethouder Pek** antwoordt dat Kooi-Hekman hier niet bij wordt betrokken, daar

blijft het college insteken op de verkaveling waarvoor gekozen is, de Elshof wel. Het college dacht enerzijds, omdat er amper gebruik van wordt gemaakt, te kunnen stoppen met de Starterregeling, maar vindt het anderzijds een goed idee deze gedeeltelijk overeind te houden. De heer **Niezen** vraagt hoe het met het SVN geld zit? **Wethouder Pek** antwoordt dat het geld van de gemeente is, als het fonds wordt afgeschaft vloeit dat terug richting gemeente. De heer **Niezen** merkt op dat het dan gewoon onderdeel van de algemene reserve wordt, hoe kunnen daar jaarlijks inkomsten uit gegenereerd worden? **Wethouder Pek** antwoordt dat dat de renteopbrengsten van het fonds zijn. Als je het afschaft vloeit het direct naar de algemene reserve. Op het moment dat je het fonds gaat halveren, heb je in plaats van € 13.000,00, € 6.000,00 besparing. Het college deelt de zorg van GroenLinks ten aanzien van duurzaam bouwen. Het college wil insteken op duurzaam bouwen, maar vindt het tegelijkertijd belangrijk om een betrouwbare overheid te zijn en contracten te respecteren. Helaas is in het geval van Haren-Noord sprake van een inspanningsplicht die is afgesproken op het gebied van duurzaam bouwen en niet meer dan dat. Het college kan dat niet afdwingen. Bij toekomstige contracten zal hier meer rekening mee worden gehouden. Met de PvdA is het college het eens nu door te pakken met bouwprojecten. Het college doet dat met een duidelijke visie en betreft daar burgers bij en denkt zodoende snelheid te kunnen maken. Het college verwacht op die manier minder gerechtelijke procedures te krijgen, maar zeker weten doet ze dat niet. Nu al kwantificeren hoeveel geld dat gaat opleveren is te vroeg. De reden voor het actualiseren van het Woonplan is dat de aantallen uit de regio naar beneden zijn bijgesteld. Het Woonplan is in 2004 opgesteld voor de crisis, inmiddels is de behoefte in de markt anders. Er is op dit moment een convenant met één woningcorporatie. Dat vindt het college niet goed, de gemeente is te kwetsbaar en te afhankelijk, daarom wil het college minimaal met één andere woningcorporatie afspraken maken.

Burgemeester Boumans, namens het college, zegt dat het ICC een landelijke ontwikkeling is die niet te stuiten is. De raad dient zich goed te realiseren dat het lokaal in een behoorlijke behoefte voorziet. Het betekent wel dat de dienstverlening feitelijk wordt verruimd en andere kanalen daarvoor krijgt. Naast het loket het digitale loket, waarbij overigens positief te melden is dat vanaf vandaag het digitaal meldpunt Openbare Ruimte in de lucht is. Het ICC voorziet in een behoefte, maar betekent een andere werkwijze. Voor wat betreft de telefooncentrale wordt een andere werkwijze gehanteerd. Op dit moment is de receptionist teven telefonist. Dat kan niet meer als sprake is van een ICC. Degene die de telefoon aanneemt dient dan ook vragen te kunnen beantwoorden. Dat is niet mogelijk in combinatie met de bediening van de receptie. Dat vraagt een professionelere, anders opgeleide telefoniebeantwoording. Dat heeft als consequenties dat de bediening van de receptie en beantwoording uit elkaar gehaald moet worden en dubbele uren. In het nieuwe gemeentehuis is het ingewikkelder omdat van drie naar vijf etages wordt gegaan. Dat betekent voor de bodes een heel andere manier van werken. Door op een aantal punten efficiënter te werken wordt met een formatie-uitzetting van 0,4 het gemeentehuis opengehouden, met waarschijnlijk een kleine beperking in de dienstverlening. De heer **Niezen**, namens GroenLinks, merkt op dat de begroting is geschreven vóór het aantreden van het nieuwe kabinet. Er komen nu twee geluiden uit Den Haag. Ten eerste dat de gemeente op haar kerntaken moet gaan zitten, oftewel pas op met aanbieden van nieuwe diensten. Ten tweede is dat de gemeente heel veel minder geld van het Rijk krijgt. Die twee zaken opgeteld vraagt toch een kritische blik naar een ICC. Doet het college dat ook? **Burgemeester Boumans** antwoordt dat het college dat ook doet, maar dit is een bestaande afspraak tussen het VNG en Rijk. Het is ook van deze tijd, deze gemeente kan moeilijk één van die kanalen afsluiten, maar moet deze wel efficiënt organiseren. De formatie-uitzetting heeft enerzijds te maken met de werkwijze in het nieuwe gemeentehuis en anderzijds met de implementatie van het ICC. Het college kijkt nadrukkelijk naar nieuwe taken. Er wordt veel, verplichtend, van de lagere overheid gevraagd. Dat kost veel geld, de burgemeester heeft daar nog onlangs zijn zorg over geuit binnen de klankbordgroep van ICT ontwikkelingen van de VNG. Naar mening van de burgemeester

dient een veel stevigere vuist vanuit lagere overheden naar het Rijk worden gemaakt op dit punt. De gemeenten worden met teveel geconfronteerd en met te hoge kosten. Dat legt een enorme druk op de gemeentebegroting. Met name de druk vanuit het Rijk, toenemende regelgeving, legt een steeds grotere claim op de gemeentelijke middelen, terwijl de gemeente anderzijds gekort wordt. Dat is vervelend, de gemeente kan het geld niet steken in het deel waar zij beleidsvrijheid heeft, maar wordt opgezadeld met taken. Een terechte zorg, waarvan de raad het college mag vragen daarmee aan de slag te gaan. De heer **Niezen** is van mening dat het Rijk met twee maten meet. Met name naar de toekomst moet de gemeente hier kritisch op zijn. Juist het derde punt van dit kabinet is deregulering en vereenvoudiging van zaken. Daar is nog niets van te merken, maar deze gemeente is braaf volgend, daar heeft GroenLinks moeite mee. **Burgemeester Boumans** in antwoordt op de website. Deze is naar verwachting in het voorjaar gereed. Daar wordt echt een impuls uit verwacht. Bij de formatie-uitbreiding is nadrukkelijk naar de te maken keuzes gekeken. Zoals de heer Berends al aangaf, het is het menselijk kapitaal van de gemeente. Er is nadrukkelijk gekeken naar bedrijfsvoering, management en de staf. Er is niet bij uitvoerende, beleidsmensen gekeken, maar met name in service verlenende mensen is gesneden. Dat zal de gemeentelijke organisatie merken, die mensen zitten niet te niksen, maar liever intern merken dan extern. Dat betekent met elkaar soms een stapje extra zetten om de dienstverlening op peil te houden. Dat vraagt concreet iets van de organisatie en het einde is nog niet in zicht. Bezuinigen en ombuigen geeft ook onrust onder mensen, zeker als het om gedwongen situaties gaat. Daar dienen raad en college zich goed van bewust te zijn. Als het gaat om projectmatige inzet van communicatie betekent dat heel streng het management team afspreken niet per project adviseurs in te huren, maar één medewerker in te huren die diverse projecten kan bedienen, zodat deze meer aangehecht kan raken aan de organisatie. Het plan om iets met het Hendrik de Vriesplantsoen te doen leeft al jaren en is nu in de planning voor 2011 opgenomen. Ook omdat gestart wordt met herstructurering van de Vondellaan, door gelijktijdige aanpak kan efficiencywinst worden behaald. De avontuurlijke speelplaats kost ongeveer € 50.000,00. Mevrouw **Legemaat**, namens D66, vraagt wat de gemeente krijgt voor het bedrag van € 100.000,00? **Burgemeester Boumans** antwoordt dat er sprake moet zijn van revitalisering van het park, er moet dus meer gedaan worden dan snoeien. Concrete plaatjes zijn nog niet gemaakt. De afgelopen jaren is overigens al stevig gesnoeid. Het Groenbeheersplan is in 2004 voor het laatst vastgesteld en herziening zou in 2011 moeten volgen. In 2004 is dat op basis van beeldkwaliteit gedaan. Er is op basis van foto's en opinie gekeken hoe dat zou moeten en dat gebeurt nu weer. Het is dan mogelijk niveaus te kiezen. De heer **Sprenger**, namens de PvdA, vindt het belangrijk dat de raad een beeld krijgt met bijbehorend budget voor centrum, buitenwijken en buitendorpen, om gefundeerde keuzes te maken hoe schoon, veilig en mooi de woon – en leefomgeving van Haren gewenst is. De heer **Valkema**, namens het CDA, informeert naar het investeringskrediet raadhuis 2011 en latere jaren. **Burgemeester Boumans** zegt dat het investeringskrediet al vanaf 2007 in de begroting is opgenomen en in 2011 voorzien. De heer **Valkema** vraagt naar de betekenis. Er is een nieuw gebouw met een volledig nieuwe inrichting en inventaris en dan wordt € 200.000,00 extra uitgegeven. **Burgemeester Boumans** antwoordt dat niet € 200.000,00 wordt uitgegeven. Het nieuwe meubilair moet voor een deel betaald worden, daar is dekking voor nodig.

Wethouder Groot, namens het college, neemt aan dat de vraag over het Nesciopark betrekking heeft op de tijdelijke parkeervoorziening. Een comité van omwonenden is daarmee naar buiten gekomen en heeft gevraagd waarom zij niet eerder betrokken waren. De intentie van het college is dat precies op het goede moment te doen. Het idee was dat dat nu het moment voor is. In december wordt pas gesproken over plannen maken. Het voorjaar staat gepland voor de uitvoering. De wethouder heeft met de bezorgde betrokkenen gesproken en er zijn goede afspraken gemaakt.

Schorsing voor het gebruik van een maaltijd en overleg fracties

6. Heropening raadsvergadering

De voorzitter heropent de vergadering.

Tweede termijn

7. De raadsfracties reageren op elkaar, de aangekondigde wijzigingsvoorstellen en moties en dienen hun eigen moties en amendementen in

De heer **Terpstra**, namens de VVD, constateert dat de insteek van de VVD door het college en naar hij voelt door de raad wordt gedragen. In de begroting is sprake van een krimptoeslag, daar hoort Krimpbeleid bij, wanneer kan de raad dat tegemoet zien?

Mevrouw **Legemaat**, namens D66, vraagt naar het concept duurzaam veilig, waarin wegen zijn gecategoriseerd onder andere op uitvalswegen. Hoe verhoudt zich dat tot shared space. Waar staat in de begroting dat vrijwilligers op afstand worden gehouden? Voormalig wethouder Boekel vertelde vijf jaar geleden dat het huidige inventaris mee zou gaan naar het nieuwe raadhuis. Bij latere navraag werd gezegd dat uit de vervangende budgetten voldoende geld was om het inventaris te betalen. Hoe zit dat? Zit in het bedrag van € 100.000,00 voor het Hendrik de Vriesplantsoen, het bedrag voor de avontuurlijke speelplaats? D66 is voornemens een aantal moties amendementen in te dienen:

Amendement 1: Ombuiging raadsbudget. Besluit de kosten voor de catering na de raadsvergadering te verminderen met € 1.000,00; de kostenposten kopieerkosten en inzet ondersteuning tezamen te verminderen met € 5.000,00 en het budget van de rekenkamercommissie te verminderen met € 5.000,00. Ingediend door D66, GVH, PvdA, GL en ChristenUnie.

Amendement 2: Reservering tijdelijke ijsbaan jongste jeugd. Besluit een reservering te maken in de begroting van 2011 van € 8.000,00 om het mogelijk te maken op korte termijn een eenvoudige ijsbaan aan te leggen ter grootte van ca. 1.500 m2 op een goed bereikbare plaats in of nabij Haren en de kosten te dekken uit de besparingen op het raadsbudget. Ingediend door D66, GVH, GL, PvdA, CDA en ChristenUnie.

Als locaties worden de skatebaan bij Oosterhaar of de velden van VV Gorecht aan de Oosterweg genoemd. Volgens de brandweer is eenvoudig landbouwplastic met een keerwalletje of zandwallen op te spuiten. Binnen een paar dagen kunnen kinderen schaatsen.

Amendement 3: Handhaven Startersleningen. Besluit de mogelijkheid tot het verkrijgen van een starterslening te handhaven en het daarvoor beschikbaar te houden bedrag te verlagen naar € 130.000,00. De besparing is in dit geval niet €13.780,00 maar € 6.890,00. Ingediend door D66, CDA en PvdA.

Hier is nog geen dekking voor gevonden, maar mevrouw Legemaat gaat er vanuit dat er voldoende overblijft van het raadsbudget. **De voorzitter** heeft meegerekend en zegt dat dat niet het geval is.

Motie A: Commissie Bestuurlijke Vernieuwing over raadsbudget. Vraagt de commissie bestuurlijke vernieuwing een onderzoek in te stellen naar de mogelijkheden van ombuigingen, dan wel bezuinigen waar het de wijze en de frequentie van het vergaderen van de gemeenteraad betreft. Daarbij te betrekken de vraag hoe de gemeenteraad tot besluitvorming zou kunnen en moeten komen en welke bestluit – en bestuursvormen denkbaar zijn. En nader te bezien welke indirecte vergaderkosten gemaakt worden en in hoeverre ook deze kosten onderdeel zouden kunnen uitmaken van ombuigingen en bezuinigingen. Ingediend door D66, PvdA, GVH en ChristenUnie.

Motie B: Budget gesubsidieerde instellingen. Vraagt het college ervoor te zorgen dat er bij de beheersbegroting of Buraps niet wordt bij geraamd. De besprekingen voor een nieuwe meerjarenbeschikking vroegtijdig te starten en daarbij oog te hebben voor eventuele overlap, samenwerking, efficiency en een bezinning op de kerntaken. Ingediend door D66 en GVH.

Mevrouw **Toxopeus**, namens de PvdA, vraagt of mevrouw Legemaat bedoelt dat op alle andere beleidsonderdelen van de gemeente, wegenonderhoud, groen etc, wel bijraming bij Buraps mogen? Waarom wordt specifiek het budget gesubsidieerde instellingen eruit gelicht? De PvdA heeft vertrouwen in het college. Gezien de financiële situatie zal er in het algemeen een beleid zijn om zeer voorzichtig met bijramingen en uitzettingen om te gaan. Dat geldt niet alleen voor gesubsidieerde instellingen, maar ook voor wegenonderhoud, kortom voor alle beleidsterreinen van de gemeente. Mevrouw **Legemaat** heeft afgelopen mei een lesje in Burap ramingen ervaren en spreekt de hoop uit dat mevrouw Toxopeus gelijk krijgt.

De heer **Sprenger**, namens de PvdA, zegt dat de wethouder ook al heeft aangegeven dat het goed is dat de veiligheid rondom basisscholen versterkt gaat worden en een notitie daarover bereikt de raad in november.

Amendement 4: Verkeersveilige basisscholen. Draagt het college op uiterlijk juni 2011 een plan van aanpak verkeersveilige basisscholen aan de gemeenteraad aan te bieden (over wanneer, bij welke school, welke maatregelen worden gerealiseerd). De maatregelen te bekostigen uit de bestaande investeringsbudgetten "Maatregelen Verkeersveiligheid" 2011, 2012, 2013 en 2014. Ingediend door PvdA, D66, GVH en GroenLinks.

Mevrouw **Toxopeus**, namens de PvdA, zegt dat niet in de begroting staat dat de rol van vrijwilligers anders wordt. De PvdA heeft van meerdere kanten, zowel van medewerkers van het gemeentehuis als van de instellingen gehoord dat in de gesprekken over de verplaatsing van het Lokaal Loket, door het college is gezegd dat zij daar niet meer met vrijwilligers wil werken. De PvdA hoorde dat van derden en vindt het daarom belangrijk deze informatie te controleren bij de bron. Hoe lopen de besprekingen. In de begroting viel op dat de verplaatsing van het Lokaal Loket naar het nieuwe gemeentehuis, waar de PvdA niet tegen is, alleen onder het hoofdstuk bedrijfsvoering is opgenomen. Het lijkt op die manier alsof de burgemeester portefeuillehouder is geworden over dat Lokaal Loket. De PvdA neemt aan dat wethouder Groot dat is en dus gaat over het denken over het Wmo-loket. Bij doelgroep gebruikers zorg staat niets over een beleidswijziging op het terrein van de inhoud van het zorgloket, daarom gaat de PvdA er vanuit dat het college doorgaat met dezelfde methode van werken. Dus samenwerking tussen meerdere organisaties, de welzijnsorganisaties en ouderenadviseur etc. en vrijwilligers die meedraaien. Hoe zit het nu echt? In de eerste termijn gaf de wethouder aan nog geen uitspraak over het gebruik van vrijwilligers te willen doen.

Amendement 5: Brede functie en samenwerking Lokaal Loket. Besluit de brede functie van het Loket en de daarbij geformuleerde doelstellingen, inclusief het gebruik van vrijwilligers te handhaven. Draagt het college op om bij de herhuisvestingvraag de tijd te nemen voor een zorgvuldig proces. Daarbij in overleg te treden met de convenantpartners over de evaluatie van de jaren 2009 en 2010, de behaalde resultaten, de meest gewenste werkwijze, de benodigde fysieke ruimte en ICT voorzieningen voor de medewerkers en vrijwilligers etc. En daarbij de Wmo adviesraad vooraf advies te vragen over de randvoorwaarden waar de herhuisvesting aan zou moeten voldoen. De raad op de hoogte te houden van de stappen in het proces (evaluatierapport, een eventueel nieuwe bedrijfsplan. Ingediend door PvdA en GroenLinks

De heer **Niezen**, namens GroenLinks, zegt dat eigenlijk afscheid wordt genomen van de zestien vrijwilligers die nu actief zijn in het Lokaal Loket. Dat de band met Torion en andere organisaties daarmee verbroken wordt is een slechte zaak. De beantwoording van het college

inzake duurzaam bouwen was nogal zwak. Als je het moet hebben van toekomstige bouwprojecten gebeurt er deze collegeperiode niets aan duurzaam bouwen, bijzonder jammer.

Amendement 6: Uitstel Woonplan en GVVP. Draagt het college op het actualiseren van het Woonplan en het GVVP uit de begroting 2011 te schrappen. Ingediend door GroenLinks.

Amendement 7: OZB verhoging. Draagt het college op de OZB met een percentage van 4% te verhogen (inclusief 2% inflatie). Ingediend door GroenLinks en ChristenUnie.

Het college stelt voor de reële verhoging van de OZB op nul te zetten. Eigenlijk wordt door het Rijk via de macronorm geadviseerd dat de verhoging wel maximaal 3,5% kan zijn. In dat licht is het logisch, vooruitlopend op de komende bezuinigingen, en voorzieningen die ter discussie worden gesteld al vast de OZB effectief met 2% te verhogen.

De heer **Terpstra**, namens de VVD, informeert naar de motivatie van deze verhoging. Is dat de angst van GroenLinks dat zaken in de gemeente niet gefinancierd kunnen worden? Is dat het idee om van tevoren iets bij elkaar te harken om wat minder te hoeven bezuinigen? De heer **Niezen** verwijst naar de inleiding van de VVD waarin over grote bezuinigen die nog zouden volgen werd gesproken. Dit is vooruitdenken. De heer **Terpstra** heeft een andere manier van vooruitdenken, de VVD wil eerst kijken of de kosten gereduceerd kunnen worden en niet op voorhand te inkomsten te verhogen.

Amendement 8: Bezuiniging trapliften. Draagt het college op de bezuiniging van € 15.000,00 op onderhoud van trapliften te beperken tot € 10.000,00 en € 5.000,00 beschikbaar te houden voor het onderhoud van trapliften. Het hierdoor ontstane tekort kan gedekt worden uit de aangekondigde extra middelen uit de septembercirculaire. De raad actief informeren als er een tekort op het bijgestelde budget ontstaan. Ingediend door GroenLinks, D66, GVH, PvdA en ChristenUnie

Deze bezuiniging komt te vroeg en het gaat hier om een kwetsbare doelgroep, die afhankelijk is van bepaalde financiële middelen. Doordat de trapliften in eigendom komen wordt al een forse eigen bijdrage geleverd. Er is € 72.000,00 extra inkomsten voor de Wmo blijkt uit de septembercirculaire, daar kan het uit gedekt worden.

Motie C: Van Afkeuren. Besluit Afkeuring uit te spreken over de handelswijze van het college inzake het uitvoeren van gewijzigd beleid zonder het budgetrecht van de raad te erkennen. Ingediend door GroenLinks, CDA en GVH.

Het op een na zwaarste middel dat de raad kan gebruiken. Het is bewust geen motie van wantrouwen, maar moet echt uitspreken dat dit eens en nooit weer is. Elk zichzelf respecterend raadslid zou deze motie dienen te ondertekenen. De verhouding tussen raad en college is in het geding. Het spreekt heel duidelijk uit dat het college de raad serieus dient te nemen en zich daarnaar te gedragen. Graag verneemt de heer Niezen van de andere fracties waarom zij hier niet aan meedoen.

De heer **Valkema**, namens het CDA, is niet tevreden over het parkeren en de beantwoording door de wethouder. Vorig jaar is het herzien van het parkeerbeleid in de raad besproken. Om op een fatsoenlijke manier de tarieven vast te stellen, het beleid ten aanzien van vergunninghouders en het beleid van parkeren door eigen personeel tegen het licht te houden. Het parkeerbeleid dient eerst in december de raad aangeboden te worden, alvorens tariefsaanpassingen te doen. Het antwoord van de wethouder is niet correct. In 2000 is een parkeerbeleid afgesproken. In 2001 is het parkeerbeleid geëvalueerd en herbevestigd. De tarieven zijn uitsluitend ingevoerd voor het reguleren van de parkeerdruk. De vergunninghouders in de schilstraten zijn expliciet vrijgesteld van kosten. Dat is een bewuste keuze geweest. Het antwoord van de burgemeester over € 200.000,00 investering in vaste inventaris van een nieuw raadhuis in 2011 is niet bevredigend.

Amendement 9: Starterslening. Besluit met een alternatieve regeling te komen die aantrekkelijk is voor starters. Ingediend door CDA, GroenLinks, GVH en de ChristenUnie.

Amendement 10: Gratis vergunningen in de schilstraten. Besluit de voorgestelde maatregel te schrappen uit de conceptbegroting. Dekking te vinden binnen het product 34: vergunning verlenen bedrijven. Nieuw parkeerbeleid te formuleren en deze notitie aan te bieden aan de raad. Ingediend door CDA en GVH.

Amendement 11: GHHC, Besluit de zinsnede op bladzijde 49 te schrappen. Ingediend door CDA en GroenLinks.

De heer **Terpstra**, namens de VVD, merkt op dat in het raadsbericht 2010-12 melding is gedaan. Gaat het hier om de inhoud, het wel of niet willen hebben van het vierde veld of alleen om de procedure? De heer **Valkema** zegt dat het CDA de inhoud graag in de raad had bediscussieerd op basis van een voorstel, zoals in 2009 met elkaar is afgesproken. Achteraf met een begroting 2011 een krediet voor een investering in 2010 vaststellen is onmogelijk, dus is het procedureel onjuist zo'n zinsnede in de begroting op te nemen.

Amendement 12: Buurtbudget. Besluit te komen met voorstellen over de inzet van wijkraden. Buurtbudgetten zichtbaar te maken in de begroting, zodat deze herkenbaar worden besteed aan problemen in wijken, dorpen en buurten. Ingediend door CDA, GVH en ChristenUnie.

Amendement 13: Investeringskrediet 2011. Besluit het investeringskrediet vervanging vaste inrichting raadhuis 2011 en latere jaren te schrappen. Ingediend door het CDA.

Mevrouw **Sloot**, namens GVH, heeft de evaluatie over het parkeren gelezen en gezien dat de doelen van het raadsbesluit om betaald parkeren in te voeren in Haren alles te maken hadden met handhaving van de regulering van de lang parkeerders. Die kosten moeten betaald worden en daar hoeft de gemeente geen winst op te maken.

Amendement 14: Parkeertarief. Besluit de voorgestelde maatregel te schrappen uit de conceptbegroting en nieuw parkeerbeleid te formuleren en deze notitie aan te bieden aan de raad. Ingediend door GVH en CDA.

De heer **Niezen**, namens GroenLinks, vraagt of GVH bereid is het amendement aan te passen, ingeval zij de tariefsverhoging accepteert, door in plaats van kort, lang parkeren extra te belasten?

Amendement 15: Hendrik de Vriesplantsoen. Besluit de voorgestelde € 100.000,00 te goede van alle groen onderhoud te laten komen. Ingediend door GVH.

GVH is niet overtuigt van de urgentie van deze reconstructie. Zeker als op andere plekken het groen onderhoud geëxtensiveerd gaat worden. Wanneer moet de reconstructie gereed zijn? Is daar een tijdspad voor? Wat zijn de exacte plannen?

De heer **Berends**, namens de ChristenUnie, heeft nog een paar vragen. Hoe verhoudt het verminderen van rapportages zich met de controlerende rol van de raad. Hoe waarborgt het college dat de raad voldoende informatie blijft krijgen? Wellicht kan dat leiden tot het verminderen van het aantal dure raadsvragen. Verder heeft de heer Berends gevraagd naar de tarieven van de begraafplaats. In hoeverre is de Eshof betrokken bij de toerekening van de kosten? Wat houdt het slimmer controleren aan de poort bij de aanvraag van een sociale uitkering in? Tot slot is gevraagd naar de geografische aanduidingen Haren-West etc. De heer Berends zou daar graag de Harense maat in betrekken. Al dit soort ongedefinieerde termen leiden tot eindeloze discussies.

schorsing

8 Reactie college

Wethouder Sieling, namens het college, stelt voor de betekenis van slimmer aan de poort schriftelijk toe te lichten. Mocht de raad daar nog nader op terug willen komen dan is daar in een van de volgende raads – of commissievergaderingen gelegenheid voor.

Motie B vraagt het college ervoor te zorgen dat er bij de beheersbegroting of buraps niet wordt bij geraamd en de meerjaren beschikking vroegtijdig te starten. Het college staat daar positief tegenover, omdat het haar intentie is om en bij gesubsidieerde instellingen en bij andere posten niet te gaan bij ramen. Het college stelt voor de motie op die manier over te nemen. Over amendement 2, de reservering voor de tijdelijke ijsbaan voor de jongste jeugd, graag een toelichting op de onderbouwing van € 8.000,00. Verder wordt de suggestie gedaan om op de velden van VV Gorecht een tijdelijke ijsbaan aan te leggen. De VV Gorecht voetbalt het komende seizoen daar, ook tussen vriezen en dooien in. De wethouder stelt voor dat onderdeel te schrappen. Mevrouw **Legemaat**, namens D66, vindt dat prima. Mevrouw **Bachman**, namens D66, heeft een schatting gemaakt op basis van de materialen, uren grondwerk en huur van een toiletvoorziening voor ongeveer twee weken. **Wethouder Sieling** zegt dat het college hier sympathiek tegenover staat. Het college raadt het amendement OZB verhoging af, omdat zijn de inwoners liever niet belast met extra uitgaven. Over GHHC is redelijk informatie gewisseld en discussie gevoerd. In de begroting is een passage opgenomen. De college vindt dit overigens niet de gebruikelijke weg voor de totstandkoming van de besluitvorming. Het college zal deze weg in de toekomst absoluut niet ingaan. Het college heeft geprobeerd uit te leggen voor welke omstandigheden zij stond, de raad daarover geïnformeerd en op basis daarvan de afweging gemaakt en uitgevoerd. Het verdient niet de schoonheidsprijs, maar daarbij zijn wel de argumenten en omstandigheden benoemd die een rol hebben gespeeld. Het amendement wordt afgeraden. De heer **Terpstra**, namens de VVD, vraagt of de gevolgde procedure in de begroting juridisch wel of niet kan? **Wethouder Sieling** zegt dat als de raad besluit vandaag dat extra geld beschikbaar te stellen, het kan. Dan is het een procedure die achteraf gedekt wordt door de gemeenteraad. De heer **Valkema**, namens het CDA, zegt dat er normaal een raadsvoorstel komt, op basis daarvan discussieert de raad en komt de raad tot een oordeel en stemt in met een bijbehorend budget. Daarmee wordt een investeringskrediet vastgesteld voor een boekjaar 2010. Hier wordt gesproken over het boekjaar 2011 en wordt achteraf toestemming gevraagd om het budget, dat het college al heeft uitgegeven, maar waarover de raad niet heeft kunnen besluiten, goed te keuren. Er is maar één route: op een correcte wijze de begroting 2011 vaststellen, zonder deze zinsnede en dan alsnog naar de raad te gaan met een voorstel waarin de raad wordt gevraagd een voorstel krediet voor 2010 te accorderen. **Wethouder Sieling** zegt dat de ambtelijke organisatie heeft gezegd dat de hieruit voortvloeiende lasten voor het eerst betrekking hebben in het jaar 2011, om die reden is het opgenomen in de begroting 2011. Anders was het in de tweede burap opgenomen, die onlangs in de raad is behandeld. De heer **Valkema** noemt dit een mooie drogreden van het ambtelijk apparaat en zeer onzorgvuldig richting wethouder. Met elke investering in enig jaar is het zo dat de kapitaallast volgt in het jaar daarna. **Wethouder Sieling** vraagt de indieners wat zij inhoudelijk vinden van de aanleg van het vierde vol waterveld. Daar heeft de wethouder de afgelopen maanden geen woord over gehoord. De heer **Valkema** merkt op dat hierover de begroting wordt gesproken. Dan is het lastig inhoudelijk een verhaal te gaan houden over het vierde waterveld. Het CDA stoort inhoudelijk dat in september 2009 is besloten tot een semi-waterveld, vervolgens de raad een raadsbericht ontvangt voor de aanleg van een waterveld om daarna te constateren dat een vol waterveld is aangelegd voor € 200.000,00 meer. Daar is niet met de raad over gediscussieerd en is besloten. **Wethouder Sieling** zegt dat dit feitelijk onjuist is. De wethouder heeft duidelijk in het raadsbericht aangegeven dat de intentie van de raad tijdens de behandeling is geweest om een veld aan te leggen met een ondergrond voor een vol waterveld. Dat is door de voltallige raad overgenomen en dat is uitgevoerd en daarmee is voldaan aan het amendement dat door de voltallige raad is aangenomen. De heer **Niezen**, namens GroenLinks, zegt dat de raad een raadsbesluit heeft genomen waarin een aantal aannames

zijn gedaan. Eén daarvan was dat er een maximaal budget was afgestemd en een tweede dat GHHC een substantiële bijdrage zou leveren. Daar is de heer Niezen zeer in teleurgesteld. Het is ook bijzonder dat de wethouder nu pas de mening van de raad vraagt. Voor GroenLinks is het zo als een club groeit met vooral jeugd, dat het zeer moeilijk te verantwoorden is, ook naar de andere sportverenigingen in Haren, dat er zo'n extra bedrag naar deze vereniging is gegaan. GroenLinks had om die reden tegen kunnen stemmen, maar heeft die overweging niet kunnen maken. De argumenten konden niet worden gewogen en de raad is niet in de gelegenheid gesteld om de afwegingen te delen. De raad had daar misschien in bredere zin anders tegenaan gekeken en dat is onmogelijk gemaakt. Het is zeer zwak dat het college, nu zij weet dat er geen motie van wantrouwen wordt ingediend, en de raad uiteindelijk respecteert wat er is gebeurd, nog niet durft toe te geven dat zij een fout heeft gemaakt. Door excuses aan te bieden en aan te geven daarvan te leren. Dat siert het college niet. **Wethouder Sieling** stelt het zeer op prijs dat GroenLinks een mening geeft. In de eerste woorden heeft de wethouder al gezegd dat dit niet de gebruikelijke weg is en ook niet de weg die het college in te toekomst wil volgen. Daarmee worden geen excuses gegeven, maar wordt geprobeerd begrip te vragen voor de afwegingen en wijze van uitvoeren. De heer **Valkema** zegt dat de wethouder de raad heeft onthouden om de inhoudelijke discussie te kunnen voeren. De heer Valkema weet niet wat het CDA gekozen zou hebben. Op basis van stukken kom je tot een bepaalde conclusie. Die stukken heeft het CDA niet ontvangen en daar dus geen specifieke mening over kunnen vormen. Waarschijnlijk wat het CDA meegegaan, maar de manier waarop het gegaan is werpt het CDA verre van zich, dat is eens en niet weer. **Wethouder Sieling** waardeert het zeer dat het CDA een mening verkondigt. Het college staat positief tegenover de intentie die blijkt uit het amendement buurbudget. Daar waar een wijkraad is, wil het college daar het komende jaar invulling aangeven en een budget voor vrijmaken. Het college stelt voor dat zichtbaar te maken in de burap.

Wethouder Groot, namens het college, zegt dat zij meegaat in het amendement verkeersveiligheid rondom basisscholen. Het sluit aan bij de notitie die de raad in november bereikt: "Veilig oversteken in Haren". In de notitie zit ook een stukje over de verhouding shared space ten opzichte van de wegen categorisering. Die notitie biedt mogelijkheid tot nadere discussie daarover. In amendement 5, de brede functie en samenwerking van het Lokaal Loket, wordt een aantal overwegingen gegeven en het college opgedragen onder andere tot het formuleren en handhaven van een brede functie van het Lokaal Loket. In het coalitieprogramma is gezegd dat het college graag herijking van de welzijnsorganisatie Torion wil en herziening van het Lokaal Loket. Het college probeert dat proces zorgvuldig te bewandelen. Daarbij wordt ook met de convenantpartners en met de Wmo Adviesraad overleg gevoerd. In het voorjaar 2011 bereikt de raad hierover een voorstel. Het college probeert inderdaad op een zorgvuldige manier te kijken naar een breed loket en ook wordt zorgvuldig gekeken naar de positie en rol die vrijwilligers daarbij zouden kunnen spelen. De vrijwilligers vormen een onmisbare factor binnen het welzijnsbeleid. Dat staat boven kijf. Het college onderzoekt hoe dat zich verhoudt als het hele terrein wordt overzien en herijkt. Mevrouw **Toxopeus**, namens de PvdA, merkt op dat eerder in de raad discussie is geweest over wanneer het manifest vertaald zou worden in een collegeprogramma. Dat zou in deze begroting worden vertaald. Daarom was de PvdA benieuwd naar wat het college zou verwoorden in deze begroting over de bedoelingen met het Lokaal Loket, maar elk woord ontbreekt bij het hoofdstuk zorg. De PvdA is bezorgd. In de eerste termijn wilde de wethouder geen uitspraken doen over inzet van vrijwilligers of welke beroepskrachten worden ingezet. Nu zegt de wethouder dat zorgvuldig wordt gekeken, maar ook dat herijking plaatsvindt. Gaat het college het convenant openbreken rond het Lokaal Loket? Dat hoort de raad toch te weten? Via dit amendement hoopt de PvdA iets meer zekerheid te krijgen dat functie, inhoud en samenwerking conform oude doelstellingen worden gehandhaafd. Herijking van het welzijnsbeleid is van latere orde, het college wil eerder al het Lokaal Loket veranderen. De PvdA wil zekerheid over hoe dat gedaan wordt. **Wethouder Groot** vindt het Lokaal Loket niet een op

zichzelf staand iets. Het hoort bij front – en backoffice, Wmo voorzieningen in huis. Mevrouw **Toxopeus** merkt op dat het voor de raad ook niet iets is wat op zichzelf staat. Het is deel van het Wmo beleid, zelfs van het Wmo beleidsplan dat de raad heeft aangenomen. Als het college vastgesteld beleid wil wijzigen, moet zij met een voorstel komen. **Wethouder Groot** zegt dat dat in een te vroeg stadium komt. Amendement 8, de bezuiniging op de trapliften wordt, gezien de meerderheid in de raad, door het college overgenomen. Amendement 14, de parkeertarieven, het college kan niet meegaan in het voorstel om eerst nieuw parkeerbeleid te formuleren, een notitie aan de raad aan te bieden en de voorgestelde maatregelen op dit moment te schrappen. Zoals in de eerste termijn aangegeven zou de wethouder graag tot herziening van het GVVP komen en daar het parkeerbeleid in meenemen. Het lang en kort parkeren, vergunningen etc. zouden daar een plek in krijgen. De verhoging van € 0,10 past in de parkeernota 2000. Mevrouw **Sloot**, namens GVH, stelt voor het amendement anders te formuleren:

Amendement 14A: Parkeertarief. Besluit het tarief voor lang parkeren te verhogen met maximaal € 0,10 en het tarief voor kort parkeren niet te verhogen. Ingediend door GVH, CDA en GroenLinks

De heer **Valkema**, namens het CDA, licht toe dat nu voorgesteld wordt het eerste half uur met € 0,10 te verhogen. Dat blijft op het huidige tarief gehandhaafd. Het tarief na het half uur wordt dan met maximaal € 0,10 verhoogd.

De heer **Sprenger**, namens het CDA, vraagt naar de dekking van het voorstel en wanneer komt de nota van verkeer? **Wethouder Groot** zegt dat deze in de Beleidsbegroting 2011 staat. De heer **Terpstra**, namens de VVD, informeert naar de vergunning schilstraten. Op dit moment wordt voorgesteld een tarief van € 40,00 voor de schilstraten in te voeren. Waarom is plotseling een tarief nodig? Wat denkt de wethouder hiermee te bereiken? **Wethouder Groot** denkt daarmee de schilstraten te vrijwaren van parkeerders die daar niet wonen. Anders wordt de parkeeroverlast van het centrum verlegd naar de omliggende schillen. De heer **Terpstra** vraagt of de wethouder niet twee zaken door elkaar haalt, een vergunning voor schilstraten en de algemene ontheffingsvergunning voor loodgieters en dergelijke? Als het alleen om de bewoner van de schilstraten gaat, waarom moet dat plotseling € 40,00 kosten? **Wethouder Groot** probeert aan te geven dat schilstraten ook tot het centrum behoren. Als naar omliggende gemeentes wordt gekeken dat blijkt het heel gebruikelijk dat in schilbuurten met vergunningen wordt gewerkt. De heer **Valkema** zegt dat het verhaal niet juist is. De schilstraten hebben parkeerverboden. Op die manier wordt de parkeerdruk daar geregeld en daarom hebben de bewoners een vergunning om daar te parkeren. Dat wordt tot nu toe gratis gedaan. Nu wordt geprobeerd de parkeerdruk in de schilstraten te regelen door de bewoners daarvoor te laten betalen. De heer **Niezen**, namens GroenLinks en bewoner van een schilstraat, zegt dat de schilstraten juist goed werken omdat het schilstraten zijn. Daarvoor was er parkeeroverlast, nu niet meer. Destijds hebben de bewoners zelf kunnen meebeslissen over het invoeren van schilstraten. Daar is toe besloten onder de conditie dat dat geen kosten voor de bewoners zou opleveren. De lijkt een snelle plukactie van het college, om even geld te innen en geen handige actie.

Wethouder Pek, namens het college, neemt amendement 3, handhaven starterslening over. Amendement 6, uitstel Woonplan GVVP wordt ontraden, het college wil zo snel mogelijk actualiseren. Amendement 9, wordt, door overname van amendement 3, ontraden. De heer **Valkema**, namens het CDA, vraagt waarom amendement 9 wordt ontraden. In verkiezings-tijd was D66 één van de partijen die zich sterk maakte voor alternatieve regelingen om woningen voor jongeren te bevorderen. **Wethouder Pek** antwoordt dat het juist is. In het manifest staat dat koopconstructies worden aanbevolen. Het college wil dat samen met de woningcorporaties doen. Daarbij dient de woningcorporatie een woning met korting aan te bieden en als de woning wordt doorverkocht met de verkopende partij af te rekenen. Het

college is het eens dat er iets moet worden geboden voor starters, maar op dit moment is het voldoende als er enerzijds een starterslening gehalveerd overeind blijft en anderzijds met woningcorporaties afspraken over de koopconstructies te maken. De heer **Valkema** merkt op dat dat precies is wat het CDA vraagt, namelijk dat de gemeente in gesprek gaat met de woningcorporaties, om alternatieve regelingen, met name koopconstructies te bevorderen. Dan heeft de gemeente daar een actieve rol in. Waarom wordt het amendement ontraden? **Wethouder Pek** zegt, als het zo is dat door met woningcorporaties te praten over koopconstructies en door deze starterslening enigszins te handhaven het amendement wordt uitgevoerd, dan staat de wethouder daar achter. Dan is het amendement overbodig. De heer **Sprenger**, namens de PvdA, vult aan dat het niet alleen woningcorporaties maar ook zelfbouwers kunnen zijn en andere mogelijkheden. Het college gaat akkoord met de startersleningen, waar nog weinig gebruik van is gemaakt. Het college zou tegelijkertijd kunnen onderzoeken welke andere mogelijkheden er zijn. **Wethouder Pek**, heeft een en ander verkeerd geïnterpreteerd en staat volledig achter deze regeling. Het college gaat op zoek naar manieren om starters naar Haren te krijgen, dat maakt ook onderdeel uit van het manifest. Dit past in het bestaande beleid en bij de afspraken in het manifest. De heer **Valkema** begrijpt dat de wethouder actief op zoek gaat naar andere regelingen die aantrekkelijk zijn voor starters op de woningmarkt. Dat is een toezegging. Het amendement wordt ingetrokken, want het college neemt hem in brede zin over.

Burgemeester Boumans, namens het college, zegt dat de heer Berends terecht constateert dat oude afspraken inzake begrafenisrechten worden losgelaten. Het gaat hier alleen om de Harenerhof, niet om de kosten van de Eshof. In het verleden was er de afspraak dat de gemeente 50% van de kosten zouden leggen bij de nabestaanden, dat wordt 60%. Dat betekent dat de gemeente nog steeds 40% sponsort. De vaststelling van de Verordening waarin de begrafenisrechten per afgenomen product komt terug in de raad. De heer **Berends**, namens de ChristenUnie, wil dat zeer duidelijk constateren. Hier is veelvuldig over gesproken in de raad. Haren zat hoog in de boom met de kosten en de Harenerhof is een dure begraafplaats, ook qua onderhoud en inrichting. Hiermee wordt een langgekoesterde wens van de raad losgelaten. De ChristenUnie is daar niet voor.

Burgemeester Boumans verwijst het CDA en D66, inzake amendement 13, graag naar Raadsbericht 2009-20. Hierin is uitvoerig uitgelegd hoe het zit met de verhuizing, wat het budget is en wat de kosten voor het meubilair zijn. In het vroege voorjaar van 2009 is een presentatie over de nieuwbouw gemeentehuis gegeven. Dat riep vragen op over de kosten die gepaard zouden gaan met de inrichting. Voormalig wethouder Boekel heeft altijd gezegd dat de raad voor de 11,3 miljoen euro een casco gemeentehuis zou krijgen. Intussen is gesproken over de inrichting. Er zijn afwegingen gemaakt of het verstandig zou zijn om met het huidige meubilair naar de nieuwbouw te gaan, mede tegen de achtergrond dat er al tien, vijftien jaar niet meer in meubilair geïnvesteerd is. Met ingang van de begroting 2007 is geld opgenomen in de begrotingen. Met ingang van 2009 ging het om € 100.000,00 in 2010 om € 50.000,00 en in 2011 € 200.000,00. Daarmee is dekking aan de inrichting van het gemeentehuis gegeven en altijd door de raad geaccordeerd. Het zou vreemd zijn als de raad daar nu van zou afwijken. De raad is daar in mei 2009 uitgebreid over geïnformeerd. De heer **Valkema** vraagt waarom er in latere jaren in de meerjarenbegroting ook nog investeringskredieten voor inrichting in het nieuwe raadhuis staan. Op het moment van overgaan zijn inrichting en gebouw compleet. De eerste tien jaar zijn we dan gevrijwaard van forse investeringen in het nieuwe gemeentehuis. Hoe zit het met de latere jaren? De investeringskredieten van dit raadhuis zijn in de begroting blijven staan om budgettaire ruimte te creëren voor het nieuwe raadhuis. Is dit bedrag nu de investeringskredieten die oud zijn voor dit gebouw of die nieuw zijn voor het nieuwe gebouw? **Burgemeester Boumans** heeft dat aan de hand van het voornoemde raadsbericht geprobeerd uit te leggen. Het bedrag is in de begroting 2011 opgenomen en vanaf 2007 aan de raad gemeld. In 2009 is dat nogmaals aan de orde geweest. In het amendement ligt de suggestie dat het om een totaal nieuwe situatie gaat, die de raad bijna

verrast. Dat is niet te sporen met de stapel aan informatie die richting raad is gegaan. Ten aanzien van de reconstructie van het Hendrik de Vriesplantsoen. Daar is het bedrag van € 50.000,00 niet in opgenomen. Dit budget is eerder vastgesteld. Naar aanleiding van de inbreng van een aantal fracties kan het college zich voorstellen dat de raad dat een substantieel bedrag vindt, zeker gezien het voorstel de budgetten te gaan bevriezen. Het college zal, als zij tot een inrichtingsplan komt, hiermee terugkomen naar de raad. Dat ter besluitvorming voorleggen en pas dan overgaan tot besteding van het bedrag. Het college vindt het van wezenlijk belang dat het bedrag gereserveerd blijft in de begroting. Met de raad wordt afgesproken niet tot aanwending van de middelen over te gaan alvorens de raad daartoe een concreet voorstel, om de inrichting een bepaalde vorm te geven, heeft geaccordeerd. Als de raad zegt dat om hem moverende redenen niet te willen, dat zal het krediet niet worden aangewend. De heer **Sprenger**, namens de PvdA, begrijpt dat diverse scholen al bezig zijn geweest met inrichting van de avontuurlijke speeltuin. Het college wordt met klem gevraagd wanneer het inrichtingsplan voor het Hendrik de Vriesplantsoen komt, daaraan de avontuurlijke speelplaats te koppelen. De heer **Valkema** concludeert dat het college toezegt de investering voor het Hendrik de Vriesplantsoen aan te merken als sterretjeskrediet. **Wethouder Groot**, namens het college, kan zich vinden in de woorden van de heer Sprenger. Kinderen hebben een jaar geleden hun visie op de natuurlijke speelplaats mogen loslaten. Het wordt hoog tijd dat er een plan voor komt. **Burgemeester Boumans** merkt op dat het een het ander niet uitsluit. Als de raad besluit het bedrag van € 100.000,00 niet beschikbaar te stellen, dan zou nog steeds € 50.000,00 beschikbaar zijn voor de avontuurlijke speelplaats. Het is mooier het integraal te doen, omdat daardoor winst bereikt kan worden. Het college zal ervoor zorgen dat de raad tijdig een besluit kan nemen. Mevrouw **Sloot**, namens GVH, trekt het amendement in.

Griffier Lambeck zegt dat in de motie bestuurlijke vernieuwing over het raadsbudget wordt gevraagd onderzoek in te stellen naar de mogelijkheden om anders te gaan vergaderen. Met name het tweede punt: *“daarbij te betrekken de vraag hoe de gemeenteraad tot besluitvorming zou kunnen komen”* is een uitstekend uitgangspunt. In de notitie: “Democratie kost geld”, is uitgegaan van gemiddelden. Het realiseren van een bezuiniging van € 9.500,00 is gebaseerd op één voorbeeld door één keer in de maand te gaan vergaderen. Het is goed om eerst te kijken hoe de besluitvorming plaats zou moeten vinden, daarna te kijken naar het model en de kosten en de eventuele bezuinigingen. Ten aanzien van het amendement ombuigen raadsbudget. De kostenpost catering na de raadsvergadering kan prima worden afgeschaft. Bij de tweede post, kopieerkosten en inzet ondersteuning te verminderen met € 5.000,00, is het belangrijk dat de raad zich realiseert dat een beetje digitaal gaan niet werkt. Dus overgaan tot helemaal digitaliseren, de stukken op internet of op een raadsinformatiesysteem zetten en de raadsleden zelf de stukken laten printen en meenemen. Pas op dat moment is een bezuiniging mogelijk. Daar € 5.000,00 af te halen gaat hoogstwaarschijnlijk ten koste van de kwaliteit. Mevrouw **Sloot**, namens GVH, denkt dat bijvoorbeeld de notulen geen jaar bewaard worden door de raadsleden. Als je ze later terug wilt lezen, haal je ze van internet. Door bijvoorbeeld alleen de fractievoorzitters de notulen op papier te zenden en de rest per mail, wordt veel papier en het milieu bespaard. **Griffier Lambeck** antwoordt dat het totale pakket aan papier en inktkosten zo'n € 2.000,00 per jaar bedraagt. Alleen de notulen daaruit te halen zou leiden tot een handeling extra. Door te bezuinigen op het budget van de rekenkamercommissie moet de raad er wel rekening mee houden dat er wellicht nog maar één onderzoek per jaar kan worden uitgevoerd. Mevrouw **Legemaat**, namens D66, zegt dat dat al drie keer zoveel is als voorheen.

De voorzitter zegt dat met name waar het gaat om het tweede punt kopieerkosten en inzet ondersteuning, de opmaat is naar volledige digitaliseren. Sommige dingen fysiek en andere digitaal wordt extra bewerkelijk. Meer principieel zouden alle raadsleden over dezelfde informatie dienen te beschikken. Mevrouw **Sloot** bedoelt dat iedereen de informatie digitaal

bereikt, en slechts één op papier. De heer **Prenger**, namens de VVD, zegt dat dat niet werkt, iedereen gaat toch printen en kopiëren en dan verschuif je de € 2.000,00 van de gemeente naar de individu. Het ander alternatief is het digitaal te doen en iedereen een iPad te geven. De heer **Terpstra**, namens de VVD, herkent zich in deze opmerking. Op het moment dat het alleen digitaal verstrekt wordt dient iedereen over voldoende apparatuur te beschikken. Niet van zichzelf, maar gewoon van de gemeente en daar ook mee om te kunnen gaan. De heer Terpstra vindt dit een heel slecht voorstel. De heer **Sprenger**, namens de PvdA, zegt dat in de uitvoering kan worden geschoven, bijvoorbeeld door iets mee van de raadsopleidingen af te halen.

De voorzitter concludeert dat amendement 1, raadsbudget gewijzigd gelezen wordt. Bezuiniging gewoon € 11.000,00 op het raadsbudget, waarbij de catering na de raadsvergadering en de rekenkamercommissie akkoord is voor de genoemde bedragen. Voor de € 5.000,00 kopieerkosten en inzet ondersteuning binnen de in de notitie gesuggereerde mogelijkheden tot een eenvoudiger te realiseren invulling te komen en daar de werkgroep bestuurlijke vernieuwing mee te belasten. Amendementen 2, 3 en 4 worden door het college overgenomen. Amendement 5 blijft gehandhaafd. Amendementen 6 en 7 worden ontraden door het college. Amendementen 8 en 9 worden overgenomen. Amendementen 10 en 11 worden ontraden. Amendement 12 wordt overgenomen. De heer **Valkema**, namens het CDA, heeft het college horen zeggen dat zij daar voor wat betreft het buurtbudget bij de burap op terugkomt, dat is prima. Het amendement roept op de buurtbudgetten zichtbaar te maken in de begroting van latere jaren. Wethouder Sieling zegt dat toe. **De voorzitter** vervolgt. Amendement 13 en 14a worden ontraden. Amendement 15 is ingetrokken omdat het college heeft toegezegd terug te komen met een voorstel, dat is een sterretjeskrediet geworden. De motie A wordt in stemming gebracht, motie B is door het college overgenomen. De motie van afkeuren wordt in stemming gebracht.

Schorsing

9 Stemming over ingediende motie,s ingediende amendementen, de begroting 2011 en desgewenst een stemverklaring

Burgemeester Boumans, namens het college, is nog een antwoord verschuldigd aan de heer Berends. De heer Berends vroeg of de bezuiniging op de functie control en de aankondiging te kijken naar de verantwoordingscyclus, inbreuk zou doen op de basisrechten van de gemeenteraad. Dat is volstrekt niet de bedoeling. Het college heeft gezegd dat het goed is om te kijken naar de manier waarop de Planning & Controlcyclus is vormgegeven en of dat op een andere manier misschien beter kan. De beleidsbegrotingen, beheersbegroting en de buraps, en alles wat daar bij komt, zijn zeer bewerkelijke rapportages. Misschien kan dat eenvoudiger en met minimaal evenveel inzicht. Het college wil op dat punt uitvoering geven en heeft het daarom verantwoord geacht op dit punt een bezuinigingsvoorstel te doen voor wat betreft de formatie op Planning & Control.

De voorzitter stelt procedureel voor dat de raad wordt geacht de begroting te hebben aangenomen, met in acht name van de toezeggingen gedaan door het college en de ingediende en overgenomen amendementen. Achteraf kan er dan geen misverstand ontstaan over wat er besloten is. De toezeggingen en amendement worden geacht onderdeel uit te maken van de begroting. De heer **Valkema**, namens het CDA, stelt voor de amendementen die worden overgenomen door de raad, te publiceren op de website, dan zijn ze zichtbaar als overgenomen amendement.

3^e termijn

De heer **Niezen**, GroenLinks, vindt het jammer dat opdrachten aan de commissie bestuurlijke vernieuwing telkens met ingewikkelde besluiten worden genomen. De commissie is ervoor om samen te werken aan het functioneren van de raad. Er kunnen prima zaken in

de commissie zelf geagendeerd worden. Voor de heer Niezen reden om niet met motie A in te stemmen. In reactie op amendement 5, Brede functie en samenwerking Lokaal Loket, hecht GroenLinks aan een zorgvuldige procesvoering. Het is belangrijk dat de positie van vrijwilliger goed richting raad belicht wordt en hoe het college daarmee om denkt te gaan.

De heer **Valkema**, namens het CDA, is het eens met het stukje herijking dat de wethouder wil doen, maar is het ook eens met de strekking van amendement 5. Met name de verankering van vrijwilligers is belangrijk, daarom steunt het CDA het amendement. Ten aanzien van het overgenomen amendement, Verkeersveilige basisscholen, verneemt de heer Valkema graag uit welk budget dat wordt betaald. Het lijkt het CDA overigens verstandig om dit als sterretjeskrediet te benoemen en het sterretjeskrediet weer in te voeren, zoals ook gevraagd bij de begroting van 2010. De OZB verhoging komt te vroeg. Eerst dient de gemeente in het burgertraject samen met instellingen en betrokkenen uit de samenleving te onderzoeken wat de bezuinigingen kunnen opleveren.

De heer **Berends**, namens de ChristenUnie, steunt de motie van Afkeuren niet. Wat in de begroting staat sluit aan bij de geest van de discussie en het genomen besluit in september 2009. In de discussie over de ombuigingen op het raadsbudget is gesproken over een mogelijke bezuiniging van € 10.000,00 op het budget van de rekenkamercommissie, dat zou daarmee niet gehalveerd worden want het ligt op € 30.000,00 en gaat nu naar € 25.000,00.

9. Stemming over ingediende motie,s ingediende amendementen, de begroting 2011 en desgewenst een stemverklaring

Motie A: Commissie bestuurlijke vernieuwing over raadsbudget

Voor: de gehele raad met uitzondering van GroenLinks
Het voorstel wordt aangenomen.

Motie C: van Afkeuren

Voor: GroenLinks, CDA en GVH
Tegen: PvdA, D66, ChristenUnie en VVD
Het voorstel wordt verworpen.

Amendement 1: Ombuigingen Raadsbudget

Voor: de gehele raad, met uitzondering van de VVD
Het voorstel wordt aangenomen.

Amendement 5: Brede functie en samenwerking Lokaal Loket

Voor: PvdA, GroenLinks, CDA, GVH, ChristenUnie en raadslid Terpstra van de VVD
Tegen: D66 en de heren Prenger en Frima van de VVD
Het voorstel wordt aangenomen.

Amendement 6: Uitstel Woonplan en GVVP

Voor: GroenLinks
Tegen: PvdA, D66, GVH, ChristenUnie, CDA en VVD
Het voorstel wordt verworpen.

Amendement 7: OZB Verhoging

Voor: GroenLinks en ChristenUnie
Tegen: PvdA, D66, GVH, CDA en VVD
Het voorstel wordt verworpen.

Amendement 10: Gratis vergunningen schilstraten

Voor: CDA, GVH, VVD, ChristenUnie, GroenLinks, mevrouw Bachman en de heer Fennema van D66 en mevrouw Schuiling en de heer Sprenger van de PvdA

Tegen: en mevrouw Toxopeus van PvdA en mevrouw Legemaat van D66

Het voorstel wordt aangenomen.

Amendement 11: GHHC

Voor: CDA, GroenLinks en GVH

Tegen: PvdA, D66, ChristenUnie en VVD

Het voorstel wordt verworpen.

Amendement 13: Investerings 2011

Voor: CDA

Tegen: PvdA, GroenLinks, D66, GVH, ChristenUnie en VVD

Het voorstel wordt verworpen.

Amendement 14a: Parkeertarief

Voor: GVH, CDA en GroenLinks

Tegen: PvdA, D66, ChristenUnie, en VVD

Het voorstel wordt verworpen.

Stemverklaringen

De heer **Valkema**, namens het CDA, stemt in met de begroting 2011, maar voteert daarmee niet, om procedurele redenen, het investeringskrediet nieuw beleid vierde veld GHHC. Op dat punt wordt het CDA geacht tegen te zijn.

De heer **Berends**, namens de ChristenUnie, stemt in met de begroting 2011, maar maakt een voorbehoud met betrekking tot de kosten voor begrafenisrechten en zal daar wellicht bij het vaststellen van de tarieven op terugkomen.

Mevrouw **Sloot**, namens GVH, stemt in met de begroting 2011, maar voteert daarmee niet, om procedurele redenen, het investeringskrediet nieuw beleid vierde veld GHHC. Op dat punt wordt GVH geacht tegen te zijn.

De voorzitter concludeert dat de raad besluit in te stemmen met de begroting 2011, met in achtneming van de toezeggingen, aangenomen en overgenomen amendementen en stemverklaringen. Aldus besloten.

10 Sluiting

De voorzitter bedankt allen voor de inbreng en sluit de vergadering.

Moties en amendementen aangenomen in de begrotingsvergadering van 4 november 2010

- Motie A: Commissie bestuurlijke vernieuwing
- Amendement 1: Ombuigingen Raadsbudget
- Amendement 5: Brede functie en samenwerking Lokaal Loket
- Amendement 10: Gratis vergunning schilstraten

Moties en amendementen overgenomen door het college in de begrotingsvergadering van 4 november 2010

- Motie B: budget gesubsidieerde instellingen
- Amendement 2: reservering tijdelijke ijsbaan jongste jeugd
- Amendement 3: handhaven startersleningen
- Amendement 4: verkeersveilige basisscholen
- Amendement 8: bezuiniging trapliften
- Amendement 9: startersleningen
- Amendement 12: buurtbudget

Ten aanzien van amendement 15, reconstructie Hendrik de Vriesplantsoen, heeft het college toegezegd met een sterretjieskrediet te komen